

ZPRAVODAJ

milovníků a pěstitelů růží

prosinec 2024

125

Rosa klub ČR

specializovaná základní organizace ČZS

Foto ke článku Pohľad na hybridizáciu ruží, str. 49

'AUS MEINER MALONYANER WERKSTATT'

'RUŽIAR PRAVDOMIL SVOBODA'

'RUŽIAR SZILVESZTER GYORY'

'RUŽIAR GUSTAV ČEJKA'

Slovo úvodem 2

Klubová činnost

O Divožence 3

Výsledky XLII. ročníku mezinárodní soutěže novinek ruží v Hradci Králové ... 4

Nádherné léto pro milovníky ruží 8

Naše jubilantky 17

Růže na zámku Blatná 19

Zprávy z ČZS

Zpravodaj 1/2024 26

Rosa klub ČR v Územním sdružení ČZS Praha město 27

Zpravodaj SZO ČZS Hortiklub 27

Ze světa ruží

Olomoucké rozárium v akci 28

Dojmy a obrazy z Baden-Badenu 2024 36

Nálezy zajímavých ruží 43

Rozhovor

Pohľad na hybridizáciu ruží 49

Z našich zahrádek

Rozprávka o záhrade plnej zázrakov 53

Publikace

České, moravské a slovenské Růžové zahrady 57

Zajímavosti o růžích

Růže 'Canary Bird' 58

První kanadská šlechtitelka 59

Ferka ještě žije 61

První růže ve vesmíru 64

Šípky růže Beggerovy 66

Vzpomínáme

Poslední rozloučení s Ing. Bohumilem Vojtkem 67

Vzpomínkové vysazení ruží 'Magdalena'! 69

Poezie ruží

Jan Skácel: Kolik příležitostí má růže 72

Foto na obálce: 'DIVOŽENKA' – pokryvná růže šlechtitelky a členky Rosa klubu ČR
 Jitky Ulbrichtové oceněná v Hradci Králové Čestným uznáním (více na str. 3)

Milí členové a členky Rosa klubu a přátelé růží.

Dostává se vám do rukou další číslo našeho Zpravodaje, již 125. a opět přináší množství zajímavých informací. V Hradci Králové proběhlo již 42. vyhlášení Zlaté růže, o kterém vás informuje organizátor soutěže a předseda trvalé komise, dr. Václav Koula. Michal Jon pak o naší české růži Divoženka, která nám udělala velkou radost – blahopřeji Jitko!

Během celého léta se organizovalo velké množství soutěží, naši zástupci, paní Geffrová Konšťacká a dr. Václav Koula se zúčastnili soutěže v Baden-Badenu a paní G. Konšťacká ještě pátého ročníku ve Varšavě. Vzhledem ke svým omezením jsem se zúčastnil výstavy růží v Blatné, která byla věnována výročí našeho největšího šlechtitele pana Böhma s ukázkou jeho výpěstků a navíc přehlídka výpěstků našich, slovenských a maďarských šlechtitelů v posledním období. Moc se mi líbila laická soutěž o nejpěknější růži, kterou výstavě věnovali obyvatelé tohoto krásného jihočeského města, Blatné.

Opět jsme přijali pozvání našeho přítele Ing. Jana Zimy na návštěvu jeho krásné zahrady, která je vedena neskutečně pečlivě (všichni se vždycky podivujeme, jak to zvládá, nejen udržovat již existující zahradu kolem venkovského domku, ale i rozšiřovat v sadu, který je přímo před ní).

Dr. Jiří Žlebčík nás v tomto čísle obohacuje o nové zajímavosti o růžích a o akcích, kterých se zúčastnil především jako přednášející.

Každoročně Rozarium Flora Olomouc organizovalo nejrůznější výstavy, ale i kurzy pořádané jejich ředitelem Jiřím Malaskou a těšily se velkému zájmu. Je to velmi záslužná činnost a věřím, že se naše základna rozšíří o nové členy, účastníky těchto kurzů. Jistě si se zájmem přečtete, že právě Rozarium v Olomouci bylo navrženo ocenění WFRS.

Jsem rád, že i díky Rosa klubu, ale především dr. Koulovi došlo k vysazení v Zahradě léčivých rostlin Farmaceutické fakulty v Hradci Králové růže jménem Magdalena na počest ztraceného života zákeřným vrahem na Filosofické fakultě v Praze.

I když je to v tomto roce 30 let od rozdělení naší republiky se Slovenskem, přesto růže nás i nadále spojují a děkujeme za příspěvky do zpravodaje i za vzájemné návštěvy.

Náš Zpravodaj je v tomto roce opravdu bohatý, přináší nové informace a zajímavosti o královně květin.

Do nového roku 2025 bych vám všem chtěl popřát hodně zdraví, krásné svátky a vykročení do něho tou správnou nohou.

předseda Rosa klubu ČR, MUDr. Stanislav Konšťacký, CSc.

O Divožence

Ano, první místo v mezinárodní soutěži **Zlatá růže města Hradce Králové** letos vyhrála "mejánovka" **'ANGGUN'** (Alain Meilland, Francie). Gratuluji.

Je ovšem poněkud (no dost 😊) zastíněna úspěchem (Čestné uznání) české růže **'Divoženka'** v kategorii půdokryvné od Mgr. Jitky Ulbrichtové. Obě (Jitku i růži) vidíte na přiložených fotografiích 😊. Mám fakt radost, protože jsem mohl být trošku součástí těch určitých porodních bolestí. „Hele tady ti nesu jednu. Tuhle bych chtěla naočkovat. No nevíme. No vyzkoušej ji. Hodně roste. Je to taková divoženska, ha ha,“ pochechtávala se Jitka, zatímco vytahovala z tašky v litrovém kontejneru malý semenáček. Dodnes si pamatuji, kde jsem ji měl poprvé ve školce. V jednom krajním řádku na konci. Ta pidiočka se snad tehdy ujala všechna. Jednou takhle koukám, co že mi to tam roste vzadu na poli za houští. Když jsem přišel blíže, viděl jsem (na pozadí zdravých, svěže zelených listů), obrovskou násadu malých, poloplňných, půvabně narůžovělých květů ze které se linula vůně, která mi dodnes připomíná mýdlo. Květy byly obletovány včelami. Vzpomínám, jak mi prolétlo hlavou: *tahle ale nevypadá sakriš vůbec špatně a navíc voní...* „Hele Jitko, tahle je dobrá. Ta je dobrá. Tu nabídnu normálně. Ta se Ti povedla“ říkám do telefonu a zatímco ignoruju Jitčino: „Ježišmarjá, já nevím, radši moc ne!“, si už v duchu plánuju kolik jich asi tak na příští rok naočkují. Že dojde kdy k ocenění mne tehdy nenapadlo. Jitka Ulbrichtová – gratuluji! Zaslouží si to!

Michal Jon

Výsledky XLII. ročníku mezinárodní soutěže novinek růží v Soutěžním rozáriu v Hradci Králové – červen 2024

Velkokvěté růže

ANGGUN | MEIbokir

Alain Meilland
Francie
85 bodů

Zlatá růže města Hradce Králové

MR-136-HT

Michele Richardier (exhibitor Meilland) – Francie
82 bodů, 1. cena

Better Times | KORtimbett

W. Kordes' Söhne Rosenschulen – Německo
78 bodů, Čestné uznání

Dornburger Schlossrose | RT 16633

Rosen Tantau – Německo
78 bodů, Čestné uznání

Toul Cathédrale | EVEcicot

Eve-Rateau – Francie
77 bodů, Čestné uznání

CODtrodi

Dorieux – Francie
76 bodů, Čestné uznání

Lady Capri | RT14381

Rosen Tantau – Německo
76 bodů, Čestné uznání

Mnohokvěté růže

Loki | RT16512

Rosen Tantau – Německo
82 bodů, 1. cena

AM-112-BR

Alain Meilland – Francie
80 bodů, Čestné uznání

SEE YOU in rosé | KORhulth004

W. Kordes' Söhne Rosenschulen – Německo
79 bodů, Čestné uznání

AM-133-BR

Alain Meilland – Francie
79 bodů, Čestné uznání

KENholmes

David Kenny – Irsko
77 bodů, Čestné uznání

VISnedetoo

Martin Vissers – Belgie
76 bodů, Čestné uznání

Popínavé růže

KENmissymo

David Kenny – Irsko
84 bodů, 1. cena

Fancy Camelot | TAN16717

Rosen Tantau – Německo
82 bodů, Čestné uznání

Princesse Philomena | Eveherlaine

Eve-Rateau – Francie
81 bodů, Čestné uznání

Romantic SILUETTA | KORsilu09

W. Kordes' Söhne Rosenschulen – Německo
78 bodů, Čestné uznání

Sadové růže

Cayenne | KORoutofko

W. Kordes' Söhne Rosenschulen – Německo
80 bodů, Čestné uznání

VISmofau | VMX15999

Martin Vissers – Belgie
75 bodů, Čestné uznání

Pokryvné růže

Divoženka

Jitka Ulbrichtová – Česko
76 bodů, Čestné uznání

Miniaturní růže

Palsy Walsy | VISmired

Martin Vissers – Belgie
73 bodů, Čestné uznání

Dámská soutěž o nejkrásnější velkokvětou růži roku 2024

Meilehagan, Alain Meilland – Francie

Dámská soutěž o nejvoňavější růži roku 2024

Nairobi | PoulNap008, Pernille and Mogens N. Olesen | Poulsen Roser – Dánsko

Soutěž návštěvníků o nejkrásnější růži roku 2024

Muddus | PoulNap009, Pernille and Mogens N. Olesen | Poulsen Roser – Dánsko

EVEnambe, Eve-Rateau | Roses André Eve – Francie

Isn't she Beautiful | Lexander, Jan Spek Rosen – Nizozemí

MUDr. Stanislav Konšťacký
předseda Rosa klubu ČR

RNDr. Václav Koula
organizační výbor soutěže

Nádherné léto pro milovníky růží

Polovina října v Čechách. Když začne hustě pršet, všichni rádi vzpomínáme na slunečné letní dny a letošní léto bylo pro růžové zahrady opravdu nádherné a my jsme si jejich návštěvu užili. Nikdo z našeho Rosa klubu ČR se bohužel nemohl zúčastnit Nordic roses Convention, ani našich oblíbených soutěží v Barceloně (zrušeno pro nedostatek vody), Bagatelle, Savernes, Le Roeulx... z pracovních nebo soukromých důvodů, nicméně jsme akci sledovali díky našim přátelům, kteří zveřejnili své fotografie na Facebooku!

Ale v červnu jsme byli v Baden-Badenu, v srpnu ve Varšavě a mezitím jsme v České republice potkali mnoho milovníků růží. Nejprve při naší soutěži v Hradci Králové, poté v soukromých růžových zahradách nebo na výstavách. Dovolte mi připomenout některé z těchto slunečných vzpomínek.

Baden-Baden

Oslava růží v Baden-Badenu je nezapomenutelným dnem pro všechny, kteří se mohou setkat se svými růžovými přáteli z 18 různých zemí. Markus Brunsig organizuje akci tak, aby se všichni cítili dobře od časného rána až do pozdního večera.

Angelika Throll (Německo) a Días de Licandro, Vice-Předsedkyně WFRS pro Jižní Ameriku (Uruguay)

Stefanie Williams (Velká Británie, Austin Roses) a Diane vom Berg, předsedkyně WFRS (Austrálie)

Danièle, ČR a Breda Čopi (Slovinsko)

Jitka a Václav Koulouvi, ČR a Thomas Proll a Angelika Throll (Německo)

Letos se utkalo se svými růžemi 37 šlechtitelů a Zlatou růží vyhrála 'Darling', floribunda od Noacka, Gütersloh.

Růžová soutěžní zahrada

Mezinárodní soutěž novinek růží v soutěžním rozáriu v Hradci Králové

Zlatou růží města Hradec Králové letos získala společnost Meilland International. Jedná se o velkou bílou hybridní čajovou růži s tmavými listy a lehkou mátovou vůní, nesoucí pěkné jméno 'Anggun', což je slavná současná indonésko-francouzská zpěvačka.

Většina růží byla pro letošní soutěž krásná a zasloužily si cenu nebo čestné uznání. Úspěšnými pěstiteli byli Meilland, Kordes, Tantau, Vissers, Eve-Rateau, Dorieux, Kenny a nová česká šlechtitelka Jitka Ulbrichtová. Vítězné růže si můžeme prohlédnout na webových stránkách Rosa klubu <http://www.rosaklub.cz/Soutezni-rozarium/Soutez/Rocnik-2024>

Frans Thomas, B, Marga Werver, NL, Stanislav Konštický, předseda Rosa klubu

Jitka Ulbrichtová, ČR

Soukromé růžové zahrady

Naši milovníci růží mají krásné růžové zahrady. V červnu nebo na začátku července jsme zváni k návštěvě a stravení přátelského odpoledne společně. Lukášovi, Libě a Jiřímu, děkujeme vám za vaši pohostinnost a znalosti o všech vašich růžích!

Stanislav Konštický, Jiří Žlebčík a Jan Zima

Letos Jan Zima představil jednoho ze svých kamarádů, jehož zahrada je pozoruhodná celkovým promyšlením svého prostředí. Náš hostitel nás prováдел po cestičkách a my jsme obdivovali stromy, rostliny, vinici, velký rybník a výhled na hrad Trosky z jedné ze zelených střech. Za více než dvacet let je vidět krásný výsledek práce majitele.

Každá soukromá zahrada je tak odlišná a tak bohatá, že můžeme jen gratulovat jejím majitelům za jejich nadšení a realizaci.

FLORA Olomouc a její Růžová zahrada

Celkový vzhled zahrady v Olomouci se od roku 2016 hodně změnil a těší se novému vedení, mladého ředitele Jiřího Malasky.

Červnový odpočinek ve stínu

'Elle' od Mouchotte (Meiland), 1999

Botanická zahrada je otevřena po celý rok a nabízí velké prostory s místy k odpočinku a nádhernými záhony růží, celkem pro 1170 kultivarů a 5000 růží. Byli jsme tam v červnu a setkali se s Lukaszem Rojewskim z Polska.

Během festivalu *Vyznání růžím* jsme se mohli zúčastnit různých aktivit pořádaných – prohlídky sbírek s průvodcem: botanické, historické a moderní růže, Böhm, Györy, Geschwind, Austin, Meiland, Rojewski a mnoho dalších, vše dokonale označené – konference (Jiří Žlebčík) – workshopy...

Blatná a její růže

Blatná je pěkné město s krásným zámekem. Je nám známé především díky svému šlechtiteli růží Janu Böhmovi.

'Prodaná Nevěsta' (Brada, 1934)

'Zorka' (Večeřa, 1975)

'Nette Rossemarie' (Havel, 2000)

Spolek Růže-Blatná pořádal v polovině srpna dvoudenní výstavu v blatenském zámku. Letošní první ročník připomínal někdejší slávu růžových vystav. Jednalo o oslavu stého výročí Böhmovy první výstavy. Sešlo se zde obrovské množství řezaných růží, které jen podtrhovaly krásu českých růží od Böhmovy tvorby až po jeho současné následovníky.

Nejkrásnější růže z blatenských zahrádek →

Danièle a Stanislav Konštických

manželé Konštačtí, Denisa Neubarthová a baronka Jana Germenis Hildprandt

Stanislav Konštický, Jiří Malaska, Jiří Žlebčík, Mirka Párová

Varšava

Cesta do Varšavy z Hradce Králové trvala déle, než jsme si představovali, ale den v Botanické zahradě a její Růžové zahradě i návštěva růžových zahrad ve Wilanowě v odpoledních hodinách opravdu stály za to! Kamila a její tým měli vše dobře připravené a mezinárodní a stálé poroty strávily nádherné dopoledne v prostorách botanické zahrady, které byly vyhrazeny pro soutěžící růže.

Po přátelských uvítacích slovech našich hostitelů byla jménem prezidenta českého Rosa klubu, Dr. Stanislava Konštického, který chtěl připomenout 5. výročí soutěže novinek růží ve Varšavě, předána česká křišťálová váza.

Poté začalo hodnocení růží. Ve skutečnosti tam byly dvě oblasti, jedna byla dobře vymezená a růže se daly snadno najít a vyhodnotit, druhá byla rozsáhlá, růže byly roztroušené mezi jinými rostlinami, musely být signalizovány malými vlaječkami, které jsme museli hledat. Zahradníci odvedli dobrou práci, ale některým růžím se nelíbilo ani místo, kde byly zasazeny, ani země. Přesto byly ty odolné, krásné posuzovány a dostalo se jim velkého uznání.

Na konci dopoledne byla pokřtěna růže vyšlechtěná Thomasem Prolem (Kordes), pak jsme se všichni sešli ve stínu k lahodnému a osvěžujícímu obědu.

V odpoledních hodinách proběhla prohlídka růžových zahrad paláce krále Jana III. ve Wilanově. Po 30 minutách jízdy autobusem jsme se prošli v různých částech parku a obdivovali barokní architekturu paláce a růže, jejichž barva byla v některých zahradách zvolena tak, aby ladila s barvami samotného paláce!

Pak jsme se vrátili na vyhlášení výsledků. Byl to slavnostní okamžik a zasloužená odměna pro všechny šlechtitele, kteří strávili roky prací na nové růži, která bude zkrášlovat náš život.

Ceny pro Eve-Rateau, Meilland, Vissers

Martin Vissers a jeho cena od fotografů pro růži 'Libuše Šafránková' pokřtěna v Hradci Králové v 2022!

Thomas Proll dostal ocenění Cristal Rose pro růži 'Bright Smiles'

Britht Smiles - Zářivé úsměvy přeji vám všem,

Danièle Geffroy Konštický, Rosa klub ČR

Naše jubilantky

Zlaté životní jubileum

Soutěžní rozárium v Hradci Králové se letos stalo nejen místem vyhlášení Zlaté růže, ale také kvetoucí kulisou pro narozeninové oslavy. Naše pravidelná setkání jsou motivována nejen povinnostmi ohodnotit nové odrůdy růží, ale těšíme se na sebe navzájem. Příjemné posezení u kávy a domácích lahůdek je už tradicí, není tedy divu, že společně slavíme i narozeniny, zvláště ty "kulaté".

Je to vskutku k nevíře, že **Mgr. Miroslava Dostálová**, nepřehlédnutelná dáma a bělostnými vlasy rokokové panenky a usměvavou tvář opálenou sluncem, v letošním roce vystoupila na příčku s číslem 80! Velmi si vážíme jejích odborných znalostí nejen v oblasti pěstování růží, které uplatňuje na dnech otevřených dveří a získává tak další příznivce i nové členy Rosa klubu. Víme však, že je odbornicí všestrannou, stále se vzdělává, neúnavně cestuje, mnohokrát navštívila například proslulé anglické zahrady a své znalosti a zkušenosti předává jako školitelka ČZS. Poradit se s Mirkou můžeme o čemkoliv, ať už jde o zeleninu či ovocné stromy. Mnohokrát jsme se přesvědčili, že to nejsou jen znalosti teoretické, ale i veskrze praktické. Nejednou jsme mohli při našem stolování v rozáriu ochutnat například hrozny z její vinice. S obdivuhodným elánem pečuje o svou krásnou zahradu, jejíž malebná zákoutí ji inspirovala k vyhlášení fotosoutěže v předchozích číslech Zpravodaje. Zkrátka Mirka Dostálová je naší velikou oporou a věřím, že ji potěšil i dárek, který jsme jí vybrali "na míru": Zámecké zelené komnaty – krása panských zahrad od Václava Větvíčky. Myslím, že se to k rokokové panence nadmíru hodí!

Všichni jí ze srdce přejeme pevné zdraví, neutuchající elán hodný obdivu a stálý úsměv ve tváři, který k ní neodmyslitelně patří. Hodně štěstí do dalších let, naše milá Mirko!

Zahradnice Jana Poláková

Jana Poláková v "růžovém domečku")

Soutěžní rozárium v Hradci Králové je takový malý svět sám pro sebe, kouzelná zahrádka vzdálená ruchu města, která rozkvétá a ožívá v čase hodnocení a slavnostního vyhlásování. Ale ve chvílích tiché samoty tu přeče jen někdo pobývá – zahradnice **Jana Poláková**, dobrá duše "Rozárky", jak si sama zdejší království pojmenovala. Nesídlí na zámku, ale v malé dřevotřískové boudě s prachbídovým zázemím, ale vládne tu vlídnou rukou. Umím si představit, jak s růžičkami rozmlouvá, a skoro se mi chce věřit, že jí odpovídají. V den hodnocení je rozárium vymetené jako před plesem princezen, skromný domek nezapře ženskou ruku: obrázky na stěnách, na stole ubrus v pastelových barvách a květiny ve váze, jako by tu zapracoval skřítek hospodářček, který se před námi proměnil v malou keramickou želvičku.

Jana Poláková v rozáriu

Jana musí tak jako každý z nás řešit spoustu soukromých problémů a překonávat zdravotní potíže, přesto se na ni můžeme vždy spolehnout a rozárium bez ní už si neumíme představit. Svou vytrvalostí a nadšením pro společnou věc už vybojovala Rozárce mnohá zlepšení. Samozřejmě se účastní i každoročního vyhlásování Zlaté růže, kdy se promění ve zdejší zámeckou paní, odloží zahradnické náčiní, oblékne slavnostní šaty a s neskrývaným potěšením ukazuje shromážděnému publiku oceněné krásy.

Jsme rádi, že tu naši zahradnici Janu máme, a věřím, že jí náš dárek – hrneček s motivem růže – udělal radost. Přejeme jí k těm "padesátí svíčkám na dortu" pevné zdraví, spoustu osobního štěstí a radosti ze života!

MiPá

Růže na zámku Blatná, 17. – 18. 8. 2024

V polovině srpna 2024 se na Zámku Blatná uskutečnila jedinečná výstava **Růže na zámku Blatná**, která návštěvníkům představila řezané růže aranžované ve stylu, jakým je před sto lety vystavoval slavný pěstitel růží Jan Böhm. Expozice nabídla nejen krásu květin, ale také bohatý doprovodný program.

Na nádvoří zámku po celý víkend probíhal stánkový prodej produktů tematicky zaměřených na růže. Kontejnerové růže k prodeji nabízel pan Vladislav Bouše. Oh My Deer Café nabídla speciální růžemi inspirované zákusky a drinky. Děti mohly navštívit výtvarné dílničky v prostorách zámeckého Konibarů.

Řezané růže do výstavního sálu dodali Jiří Žlebčík a Jiří Malaska z rozárií v Průhoncích, Chotobuzi a Olomouci. Z botanické zahrady v Bečově doputovala rozkvetlá růže roku 2024 Zlaté jubileum. Celkem se v Blatné sešlo 128 různých odrůd růží. Specifikem instalace bylo jejich seřazení podle roku šlechtění.

Výstavu pořádal Spolek Růže Blatná ve spolupráci se Zámekem Blatná a již teď připravují druhý ročník výstavy Růže na zámku Blatná na téma **Francouzské růže a jejich šlechtitelé** ve dnech 16. a 17. srpna 2025.

Odrůda	Šlechtitel	Rok šlechtění	Skupina
DR. T. G. MASARYK	NOVÁČEK	1919	pnoucí
TROJA	MIKEŠ	1927	čajohybrid
BOŽENA NĚMCOVÁ	BÖHM	1930	čajohybrid
KRÁSNÁ ÚSLAVANKA	BÖHM	1930	čajohybrid
AVE MARIA	BÖHM	1933	sadová
ČESKÁ POHÁDKA	BÖHM	1933	polyantka
FRAU DIREKTOR ANNI HARTMANN	BÖHM	1933	čajohybrid
OKRESNÍ HEJTMAN ČUBR	BÖHM	1933	čajohybrid
BÖHMOVA POPELKA	BÖHM	1934	polyantka
ČSL. ČERVENÝ KŘÍŽ	BÖHM	1934	polyantka
PRODANÁ NEVĚSTA	BRADA	1934	pnoucí
MUTTER BRADA II	BRADA	1934	miniaturní
DR. EDVARD BENEŠ	BÖHM	1935	čajohybrid
HUBIČKA	BÖHM	1935	čajohybrid
PLUKOVNÍK ŠVEC	BÖHM	1935	čajohybrid
PAMÁTNÍK KRÁLE JIŘÍHO	BÖHM	1936	čajohybrid
MIKULÁŠ ALEŠ	BOJAN	1936	čajohybrid
MARYŠA	BRADA	1936	polyantka
DR. KAREL KRAMÁŘ	BÖHM	1937	čajohybrid
DR. RENÁTA TYRŠOVÁ	BÖHM	1937	čajohybrid

JIHOČESKÉ SLUNCE	BÖHM	1937	čajohybrid
SNĚHURKA	BÖHM	1937	polyantka
BEZRUČ	BÖHM	1938	čajohybrid
TA NAŠE PÍSNÍČKA ČESKÁ	BÖHM	1938	polyantka
ZLATÉ JUBILEUM	BÖHM	1938	čajohybrid
FRANTIŠEK LADISLAV RIEGER	BÖHM	1939	čajohybrid
MÍR	BÖHM	1946	pnoucí
FLAMENDA	URBAN	1960	čajohybrid
ORAVA	CHORVÁT	1969	floribunda
MORAVA	STRNAD	1969	čajohybrid
KAMELIE	URBAN	1969	čajohybrid
AURORA	STRNAD	1970	čajohybrid
ČERVENÁ GLORIA DEI	STRNAD	1970	čajohybrid
CARITAS	URBAN	1970	čajohybrid
HELENA	STRNAD	1971	čajohybrid
MILENA	VEČEŘA	1971	floribunda grandiflora
POHÁDKA MÁJE	STRNAD	1972	čajohybrid
PLAMEN	VEČEŘA	1972	sadová
LEA	URBAN	1973	floribunda
PRŮHONICE	VEČEŘA	1973	sadová
VENDULKA	VEČEŘA	1973	floribunda
BOHEMIA	URBAN	1975	čajohybrid
MIA	URBAN	1975	čajohybrid
ROMANCE	URBAN	1975	polyantka
SVĚTLANA	URBAN	1975	floribunda
ALENA	VEČEŘA	1975	čajohybrid
MADLENKA	VEČEŘA	1975	floribunda
ZLATA	VEČEŘA	1975	miniaturní
ZORKA	VEČEŘA	1975	floribunda
ČERVENÁ SUPER STAR	STRNAD	1976	čajohybrid
RŮŽOVÁ LAVINA	STRNAD	1976	floribunda
CANTILENA BOHEMICA	HAVEL	1977	čajohybrid
JITŘENKA	URBAN	1977	čajohybrid
BÍLÁ ZORINA	STRNAD	1978	čajohybrid
INTERFLORA STRNAD	STRNAD	1978	čajohybrid
AMETYST	URBAN	1978	čajohybrid
LADA	URBAN	1978	čajohybrid
ÚSVIT	URBAN	1978	čajohybrid
KORÉ	URBAN	1980	sadová
MILEVSKO	VEČEŘA/LÁTOVÁ	1980	sadová
CANTILENA MORAVICA	HAVEL	1981	čajohybrid

BARUNKA	URBAN	1983	floribunda
PAX	URBAN	1983	čajohybrid
LIDKA	URBAN	1984	čajohybrid
JOSEF KLIMEŠ	URBAN	1985	čajohybrid
SERUPO	SEDLÁČEK	1986	čajohybrid
ROZTOMILÁ	URBAN	1986	polyantka
DAGMAR	URBAN	1988	floribunda
HELENKA	TESAŘ	1989	čajohybrid
J. G. MENDEL	URBAN	1989	sadová
JUBILEUM 110	URBAN	1989	čajohybrid
PŘELUD	URBAN	1989	floribunda
ANNA	URBAN	1990	čajohybrid
PAVLA	JAŠA	1992	floribunda
NOVEMBER RAIN	URBAN	1992	čajohybrid
RŮŽENA	BENETKA	1993	sadová
CANTILENA SLOVENICA	HAVEL	1993	čajohybrid
DARINA	KRŮL	1993	čajohybrid
KARINA	KRŮL	1993	čajohybrid
SILESIA	ONDERKA	1993	čajohybrid
NETTE INGEBORG	HAVEL	1994	čajohybrid
EAST EUROPA	URBAN	1994	floribunda
ALICE	KRŮL	1995	čajohybrid
JABLOŇOVÝ KVĚT	BENETKA	1996	sadová
VIOLETA	BENETKA	1996	sadová
OLIVIE	KRŮL	1996	čajohybrid
PATRICIE	KRŮL	1996	čajohybrid
VLASTA	KRŮL	1996	čajohybrid
ZDENA	KRŮL	1996	čajohybrid
PINK SEA	URBAN	1996	floribunda
RŮŽOVÁ DONA	URBAN	1998	čajohybrid
DENISA	STRNAD	1999	čajohybrid
NETTE ROSEMARIE	HAVEL	2000	čajohybrid
ARBORETUM BOROVÁ HORA	CHORVÁT	2002	floribunda
NELA	STRNAD	2002	čajohybrid
ANDIKÓ	GYÖRY	2003	polyantka
EPERYES	GYÖRY	2003	miniaturní
NOEL	GYÖRY	2003	miniaturní
FRANTIŠEK CHORVÁT	CHORVÁT	2003	floribunda
NIKOL	STRNAD	2003	floribunda
DUNAJSKÁ LUŽANKA	GLVÁČ	2005	floribunda
EGRESUS AURUM	GYÖRY	2005	čajohybrid

TALAS	GYÖRY	2005	miniaturní
NETTE LOTTE	HAVEL	2005	čajohybrid
BIHARI JÁNOS	GYÖRY	2006	miniaturní
BABA KAY	GYÖRY	2007	miniaturní
KALEVALA	GYÖRY	2007	polyantahybrid
NETI	GYÖRY	2007	miniaturní
THDR. PAVOL JANTAUSH	GYÖRY	2007	miniaturní
HAMILA	PETRUŽELKA	2007	čajohybrid
SAMARIA	GYÖRY	2008	miniaturní
PŇOVANSKÝ ZAHRADNÍK	ŠÍP	2008	čajohybrid
PRAHA 89	GYÖRY	2009	pnoucí
SZINI SEBŐ ALAJOS	GYÖRY	2009	miniaturní
SKALIČANY	ŠÍP	2009	čajohybrid
VYŠICE	BRODA	2010	čajohybrid
GENERÁL Klapka	GYÖRY	2010	floribunda
MAJOR VINCENT SKLENKA	GYÖRY	2012	pnoucí
OBETIAM PETRŽALSÝCH LÁGROV	GYÖRY	2012	polyantka
DOMOKOS PÁL PÉTER	GYÖRY	2015	polyantka
GYIMESI CSÁGÓK	GYÖRY	2015	polyantka
PERLA	GYÖRY	2015	miniaturní
VUKOVAR-OVČARA	GYÖRY	2015	pnoucí
ROSA KALLÓS ZOLTÁN	GYÖRY	2016	polyantka
ELIS	STRNAD	2017	čajohybrid
ALOIS KÁRA	ŠÍP	2018	floribunda
SANDRA	STRNAD		čajohybrid
OLZA	URBAN		čajohybrid

Expozice růží byla rozdělena do tří částí:

Růže vyšlechtěné Janem Böhmem

Návštěvníci si mohli prohlédnout 22 odrůd tohoto význačného šlechtitele.

Šlechtitelé růží v Čechách a na Slovensku

Nejpočetnější sekci výstavy bylo 107 odrůd růží těchto šlechtitelů.

Nejkrásnější růže z blatenských zahradek

Milovníci růží z Blatné a okolí se zapojili do soutěže „Nejkrásnější růže z blatenských zahradek“. Velkým překvapením byl pro nás pro všechny obrovský zájem pěstitelů. Celkem se sešlo neuvěřitelných 69 odrůd růží:

Mezi deseti nejlépe hodnocenými se umístily tyto růže:

Pořadí	Číslo růže	Počet hlasů	Jména soutěžících
1	68	61	Stanislava Křivancová
2	9	53	Jaromíra Tesková
3	26	43	Eva Křišťanová
4	45	40	František Linhart
5	69	34	Z. Voračková
6	24	31	A. Červenková
7	56	26	M. Kadlecová
8	12	24	J. Tesková
9 – 10	?	17	J. Olejníková
9 – 10	49	17	Vránová

← Vítěznou růží číslo 68 pěstuje na své zahrádce paní Stanislava Křivancová

Na druhém místě skončila růže číslo 9 paní Jaromíry Teskové →

← Třetí v pořadí
byla růže číslo 26
paní Evy
Kříšťanové

Odborná porota
v čele s panem
Jiřím Malaskou
udělila čestné
uznání růži
číslo 45, o které už
desítky let pečuje
pan František
Linhart →

Dílničky pro děti

Děti mohly navštívit výtvarné dílničky v prostorách zámeckého Konibaru. Věnovaly se jim tam Zuzana Hajdová, Majka Moulíková, Ludmila Růžičková a Marie Vydrová Drobníková. Kromě malování a vybarvování si zde děti mohly vytvořit vlastní „placku“ (odznak), kterou si pak připevnily na tričko nebo baťůžek. K nahlédnutí i k prodeji zde byly omalovánky a pohádky, které byly inspirovány pohádkovými názvy Böhmových růží.

Osobnosti na výstavě

O výstavu byl značný zájem. Mezi několika stovkami návštěvníků byla i řada osobností ze světa růží: Josef Kern s paní Teresou – předseda Kruhu přátel růží Fürsteneck a Rosa klubu Dolní Bavorsko, Stanislav Konštický – předseda Rosa klubu ČR, Danièle Geffroy Konštický – členka výboru Rosa klubu ČR, Lucie Vodičková – členka výboru Rosa klubu ČR.

Poděkování

V první řadě patří velký dík předsedkyni spolku Růže Blatná Denise Neubarthové. Bez jejího nadšení a obětavosti by tento krásný projekt nikdy nevzniknul.

Děkujeme též panu Jiřímu Žlebčikovi a Jiřímu Malaskovi, kteří do výstavního sálu dodali řezané růže z rozárií v Průhonicích, Chotobuzi a Olomouci. Oba pánové se pak spolu s Čestmírem Böhmem a Jakubem Kovářem postarali o poutavé přednášky.

Spolek Růže Blatná děkuje Zámku Blatná za fantastickou spolupráci a všem, kteří nás podpořili: Betonárna Mačkov, Blatenská tiskárna, Blatenské listy, Kavárna Terasa, Město Blatná, Radio Ota-va, Rosa klub ČR, Technické služby Blatná, Tesla Blatná a Zámek Blatná.

Za spolupráci děkujeme také: cukrárně Ve formě TJ Sokol Blatná, ZO ČZS Blatná, ZŠ J. A. Komenského, ZŠ T. G. Masaryka, Kamile Berendorffové, Michaele Deverové, Majce a Karlovi Moulíkovým, Lidě Růžičkové, Luboši Švejdrovi, Marušce Vydrové Drobníkové, Zuzce Voračkové.

Obrovský srdečný dík patří všem členkám a členům spolku Růže Blatná, kteří výstavu společně připravili a po celou dobu jejího trvání s úsměvem provázeli návštěvníky.

Panu Boušemu děkujeme za zapůjčení kontejnerovaných růží do výstavních prostor.

Celá výstava i přednášky se odehrály v nádherných prostorách blatenského zámku
Na foto vlevo Denisa Neubarthová uvádí přednášejícího Jiřího Malasku

Velký dík patří všem pěstitelům a pěstitelkám za růže do soutěže. Bez nich by to nebylo ono. Doprovodné květinové vazby připravily Bára Scheinherrová a Martina Švejdrová. Květiny do nich dodaly nejen členky spolku ze svých zahrad a zahrádek, ale i zahrada ateliéru Zpívající Marie Báry Scheinherrové. Děkujeme.

Ohlasy výstav:

BLATENSKÉ LISTY: 1. ročník výstavy Růže na Zámku Blatná 2024

Jižní Čechy TEĎ: Zámek v Blatné provoněly růže

Stanislav Konštický, předseda Rosa klubu ČR: „Fantastická práce organizátorů výstavy, gratuluji k velkému množství krásných exponátů. Takto tematicky zpracovanou výstavu už dlouho nikdo nepořádal.“

Jiří Malaska, vedoucí rozária Flora Olomouc: „Mám za sebou náročný víkend naplněný růžemi a příjemnými setkáními v pohádkovém prostředí zámku v Blatné. Úžasná výstava růží pořádaná místním spolkem Růže Blatná, díky níž se sešlo mnoho milovníků růží i odborníků z oboru, včetně nejvyšších zástupců Rosa klubu. Na výstavě bylo k vidění asi 130 odrůd českých a slovenských růží. V rámci akce byla i soutěž o nejkrásnější růži z blatenských zahrádek a odborné přednášky. Celkově velmi povedená akce, které se za rok opět rád zúčastním.“

Jiří Žlebčik, Rosa Klub ČR: „Pokud se růže, které pan Böhmm vypěstoval před těmi téměř sto lety, udržely, znamená to, že jsou odolné a stojí za to je pěstovat. Proto růžím pana Böhma přeji, aby dál krásněly naše zahrádky a aby byly k prodeji a lidé si je mohli koupit. Této výstavě nelze nic vytknout – důležité jsou popisky a ty se velmi povedly, plakáty jsou velmi vkusné, vázy z kvalitního čirého skla podtrhují krásu a charakter každé jednotlivé růže. Sešlo se i překvapivě velké množství růží ze soukromých zahrádek.“

Převzato s laskavým svolením paní Denisy Neubarthové z www.ruzeblatna.cz

foto: Martina Švejdrová, Lucie Vodičková

Spolek můžete sledovat i na Facebooku a Instagramu.

Zpravodaj 1/2024

Nový způsob vydávání Zpravodaje

Od letošního roku je Zpravodaj vydáván digitálně jako datový soubor, zatím v podobě PDF dokumentu. Tento způsob vydávání je finančně výrazně úspornější oproti tištěnému, navíc odpadá i poštovné.

Pokud trváte na papírové podobě, tak se PDF dá také dobře vytisknout. K tomu je rozdělen do samostatných bloků, tak aby vám při tisku nepřekážely tematicky odlišné informace. My ale budeme rádi, pokud vám postačí v datové podobě a nebudete ho tisknout vůbec, ušetříte tím kromě peněz i naši přírodu a životní prostředí.

OBSAH: Zpráva předsedy ČZS | Elektronická evidence členů ČZS | Pravidla pro práci v informačním systému svazu | Vnitřní předpis k rozhodování PER ROLLAM | Právní informace | Pozor na obrázky, které v ZO používáte | Ekonomické materiály – pro ÚS a ZO v roce 2024 | Metodika pro plnění povinnosti základních (specializovaných) organizací vůči rejstříkovému soudu – zveřejnění účetní závěrky | Přehled právních předpisů pro vedení účetnictví | Od srpna čekají zaměstnavatele u dohod o provedení práce změny | Uzavírání dohod mimo pracovní poměr | Vývoj minimální mzdy od roku 2015 do roku 2024 | Cestovní náhrady | Daň z příjmu právnických osob | Daň z příjmu fyzických osob platná od roku 2023 | Zásady hospodaření ZO, SZO a ÚS ČZS – Návrh!!! | Rozdělení členského příspěvku k 1. 1. 2024 | Přehled o činnosti ZO a ÚS ČZS | Statut fondů ČZS | Zásady pro poskytování finančních prostředků z Fondu rozvoje ČZS | Harmonogram hlášení územních sdružení podávaných na ústředí ČZS pro rok 2024 | Vyznamenání členů republikové rady za období 2019–2024 | Informace o konání RR a Sněmu ČZS v roce 2024 | Časopis Zahrádkář | Webové stránky pro ZO | Zpráva o činnosti Komise pěstitelské a odborné výchovy | Degustace drobného ovoce v ZO Vsetín Janišov | Odborné školení v Rajhradu | Komise pro práci s mládeží – zpráva o činnosti 2024 | Fotografická soutěž ČZS 2024 | Kvetoucí zahrada – výtvarná soutěž 2024 | Národní kolo soutěže Mladý zahrádkář 2024 | Mladý zahrádkář v Náchodě | Floristické soutěže ČZS | Floristická soutěž ve Vsetíně | Floristická soutěž ve Vyškově | Moravské zemské kolo floristické soutěže | České zemské kolo floristické soutěže | Příroda kolem nás 2024 | Úroda ze zahrádky – výtvarná soutěž 2025 | Barvy podzimu – fotografická soutěž 2025 | Jarní Flora Olomouc | Jaro na zahradě | Zahrádkáři Teplýšovic jsou stále akční | Zábřežští zahrádkáři vysázeli surfinie s dětmi | Projektový den v základní škole v Šenově | Výstava růží u Žerotínů | Výstavy a další akce | Společenská rubrika

Zpravodaj vyšel 14. 8. 2024 a je ke stažení na www.zahradkari.cz/zs

Rosa klub ČR v Územním sdružení ČZS Praha město

Organizační struktura Českého zahrádkářského svazu je dosti detailně propracovaná. Nejvyšším orgánem je Republiková rada ČZS s předsednictvem, v jehož čele stojí předseda ČZS. Územní sdružení jsou pak něco jako byly okresy ve státní správě. Dle internetu je jich 74 a největší z nich je právě Územní sdružení Praha město. Patří pod něj asi 60 zahrádkářských organizací a také osad na území hlavního města. Dále pak i několik specializovaných organizací ČZS, tedy i Rosa klub, což je dáno asi již historicky. Specializované organizace jsou zvláštní tím, že zahrádkářské osady nemají. Tím pádem také nemají problémy vznikající při užívání půdy. Na podzim 2024 uplynulo pětileté volební období a bylo nutno zvolit osoby do čela Územního sdružení Praha město. Protože se tedy hlasovalo, byl počet delegátů omezen na jednoho delegáta za každou základní organizaci ČZS. Výjimkou byly ovšem organizace s více než 100 členy, tyto mohly vyslat zástupce dva, což byl také případ Rosa klubu. Dne 24. září se v Praze v ZO Skalka, která je v hlavním městě největší a má i velký sál, sešlo asi 60 delegátů. Za Rosa klub Radmila Trojanová a Jiří Žlebčík. Počet přítomných byl dostatečný, volby probíhaly rychle a naprosto jednohlasně. Zvolené osoby nám nejsou známé. Všichni, jak už to bývá, byli hlavně rádi, že nebyli zvoleni právě oni. V předsednictvu Územního sdružení ČZS Praha město jsou současní či bývalí předsedové základních zahrádkářských organizací.

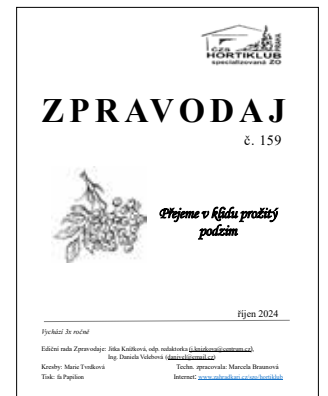
Činnost spočívá v organizování odborných přednášek, v možnosti pořádat zájezdy, v právní pomoci, v řešení různých sporů a stížností. Z hlediska Rosa klubu se nás týká jen povinnost podávání zpráv o majetku, vyřizování pracovních smluv v souladu se zákonem.

Zpravodaj SZO ČZS Hortiklub

ZPRAVODAJ HORTIKLUB č. 159, říjen 2024, 16 stran

Má na titulní stránce přání do zbytku roku 2024. Přináší články: Bezžihadlová (posvátná) včela; Lány levandule na Balkáně zhmotnily jeden z nejslavnějších obrazů všech dob; Zprávy z klubového života; Výlet na Liberecko s Hortiklubem; Vycházka do botanické zahrady v Malešicích a podle toku Rokytky; Bomba na řídnuoucí kosti: Naservírujte si sušené švestky každý den; Podzimní chameleon mezi popínavkami; Gavota: český tulipán, který dobyl svět; Něco k zamyšlení nebo i ke zděšení?

Zájemci si mohou Zpravodaj stáhnout ve formátu pdf na www.zahradkari.cz.

Olomoucké rozárium v akci

Jmenovky růží a popisky sbírek připravené k nalepení na cedulky

Začátek semináře o pěstování růží

Růžařská sezóna v olomouckém rozáriu začíná hned se začátkem kalendářního roku, a ne jinak tomu bylo i v letošním roce 2024. Zima je ideální dobou k plánování nových kolekcí růží, k doplnění a revizi evidence stávajících sbírek i k přípravě nových jmenovek k růžím a popisků k jednotlivým kolekcím. Samozřejmě nesmíme zapomenout ani na průběžné vzdělávání se a průzkum trhu s nabízenými růžemi.

Počátek vlastních prací započal v rozáriu již na konci února díky brzkému nástupu teplého počasí, a to odzímováním stromkových růží. Krátce na to přišly s odzímováním na řadu i záhonové růže a posléze jarní řez. A už jsme byli v jednom pracovním kole, kde se střídaly práce jako řez, hnojení, ochrana proti chorobám a škůdcům, odplevelování, kypření atd. To samozřejmě každý pěstitel růží moc dobře zná. Rád bych vám spíše přiblížil, jaké probíhaly v rozáriu akce, jaké jsme měli návštěvy, a kde jsme jako zástupci olomouckého rozária byli.

První takovou akcí byla pro mě návštěva Blatné, města růží, kde místní spolek Růže Blatná pořádal 9. března akci „Otevření růžařské

sezóny“, jejíž součástí byl můj seminář na téma „Pěstování růží“. V dopoledních hodinách jsme si řekli základy pěstování růží a odpoledne jsme si prakticky na růžích pěstovaných v ulicích města ukázali jarní řez a vyvazování popínavých a pnoucích růží.

O necelé dva týdny později, po dvacátém březnu, jsme se s kolegyní Janou Švecovou vydali do Růžové školky ve Fryčovicích. Nebyla to jen nějaká formální návštěva, ale jeli jsme tam pracovat. Díky velké ochotě pana Filipce si můžeme v jeho Růžové školce pěstovat růže, které posléze vysazujeme v olomouckém rozáriu. A v tomto termínu byl nejvyšší čas vloni naočkované podnože sestříhnout nad očkem kulturní růže. Současné jsme zrevidovali uchycení a růst oček.

Sestřížená podnož nad kulturním očkem v Růžové školce ve Fryčovicích

Růže Banksové 'Lutea' v olomouckém rozáriu 1. dubna

Prvního dubna jsme oficiálně zahájili návštěvnickou sezónu. A právě v těchto dnech už v olomouckém rozáriu kvetla první růže, růže Banksové 'Lutea' (*Rosa banksiae* 'Lutea').

Netrvalo ani mnoho času, přežili jsme pozdní jarní mrazíky, vysadili v rozáriu nějaké nové růže a jeli jsme do Fryčovic opět. Nyní na začátku května bylo zapotřebí narůstající nové růže zastříhnout, aby se nám krásně rozvětvily.

V průběhu května jsme intenzivně pracovali na vzniku a realizaci zbrusu nových naučných her pro děti, které jsme úspěšně spustily na konci května. Pro menší děti je v areálu k dispozici hra „Malý botanik“, pro ty větší a vlastně i dospělé poté náročnější hra „Nej... ze

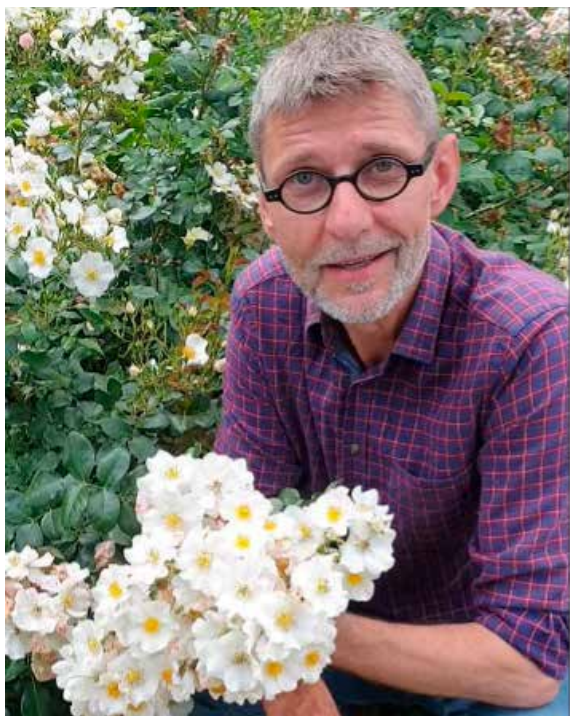
Zastřížené sazenice růží v Růžové školce ve Fryčovicích

Hrací karty nových naučných her pro děti

Světovou federací růžařských společností (WFRS). Informace přišla přímo od viceprezidentky WFRS Angely Bokor společně s informacemi, co vše je potřebné k nominaci udělat. S hlavou plnou úkolů a očekávání jsme dokončovali přípravy na Vyznání růžím.

Łukasz Rojewski se svou růží 'Pegasus' v olomouckém rozáriu

světa rostlin". Po celý květen už jsme se také velmi intenzivně připravovali na největší akci růžové sezóny v olomouckém rozáriu a tím bylo „Vyznání růžím“. Tato akce se uskutečnila o víkendu 8. a 9. června a program byl opravdu nabitý.

Pouze několik dní před začátkem této akce jsme dostali zprávu o návrhu nominace olomouckého rozária na ocenění Award of Garden Excellence vyhlašované

Již v pátek v podvečer přijel náš hlavní host letošního ročníku, polský šlechtitel růží Łukasz Rojewski se svou ženou Iwonou a dovezl hlavní překvapení následujícího víkendu. Ještě v pátek jsme si udělali společnou prohlídku rozária, která se z plánované půl hodiny protáhla na více než dvě hodiny. Łukasz si chtěl rozárium důkladně prohlédnout, včetně svých vlastních odrůd růží, které od loňského roku v rozáriu pěstujeme. Důvodem byla jednak jeho zvědavost, ale i fakt, že právě on je jedním z hodnotitelů našeho rozária ve zmiňované nominaci.

V sobotu 8. června dopoledne, krátce po otevření bran olomouckého rozária, byl ten správný čas na odhalení našeho překvapení. Łukasz Rojewski dovezl svou vyšlechtěnou růží, kterou jsme na

Nově pokřtěná růže 'Rozárium Olomouc'

podíu za účasti zástupců města Olomouc, Výstaviště Flora a rozária pokřtili jménem 'Rozárium Olomouc'. Po tomto velkolepém začátku pokračoval program Vyznání růžím odbornými přednáškami, např. Mgr. Jany Huttánové nebo RNDr. Jiřího Žlebčika, komentovanými prohlídkami rozária i hudebně zábavným programem. Zkrátka nepřišly ani děti, pro něž bylo připraveno mnoho aktivit. Během soboty navštívila rozárium také Daniele Geffroy Konštický, která se stala druhou posuzující našeho rozária do nominace na ocenění WFRS.

Sotva jsme uklidili rozárium po Vyznání růžím, které za dva dny navštívilo 3600 návštěvníků, už jsme se chystali na semináře „O růžích mezi růžemi“, které pořádáme již druhým rokem pro zájemce z řad veřejnosti. V sobotu 15. června byl seminář na téma „Poznáváme růže“, kde jsme probrali růže od jejich anatomie a morfologie přes jejich historii, rozmanitost, jejich šlechtění, kuriozity až po příběhy, které se k růžím vážou, tedy vše zásadní a zajímavé o růžích. O týden později, v sobotu 22. června, byl seminář na téma „Pěstujeme růže“, kde účastníci zjistili, jak pěstovat růže s lehkostí jako profesionálové, zkrátka všechno co je potřeba k úspěšnému pěstování růží vědět. Naučili se též triky a vychytávky, které jim k tomu napomohou, to vše jak teoreticky, tak i prakticky.

Prohlídka rozária v rámci semináře „O růžích mezi růžemi“

QR kód odkazující na film o olomouckém rozáriu

V těchto nabitých červnových týdnech jsme natáčeli a tvořili také nominační film o olomouckém rozáriu potřebný k nominaci na ocenění WFRS. Ten můžete shlédnout na YouTube (Olomoucké rozárium prezentační film) nebo po naskenování QR kódu.

Poslední červnový víkend, od pátku 28. do neděle 30. června, jsem zavítal do Blatné, kde se konala Výstava růží – Art Festival. Ještě v pátek před zahájením vlastní akce jsem navštívil všem dobře známého růžaře ze Skaličan Miroslava Šípa. Probrali jsme spoustu růžařských témat, domluvili se na naší další spolupráci, prohlédli si pole se sazenicemi růží pro letošní podzim i nově vznikající matečnicki. Páteční podvečer se nesl v duchu prvního ročníku růžového sympózia

v Blatné, jehož jsem se aktivně zúčastnil prezentací olomouckého rozária a jeho sbírek. Dalšími přednášejícími byli Teresa a Joseph Kern, RNDr. Jiří Žlebčák a Ing. Čestmír Böhm. Sobota byla nabitá od rána až do večera. Byl jsem jedním z průvodců slavnostně otevřené stezky Blatenských královen, společně s RNDr. Jiřím Žlebčákem jsme v rámci poradny radili pěstitelům růží a mezitím jsem ještě zvládl živý vstup v Českém rozhlase České Budějovice. Programovým vrcholem akce byl skvělý koncert Tomáše Kluse s Jihočeskou filharmonií. Nedělní dopoledne bylo věnováno prohlídce Böhmovy vily a vzpomínkám jeho potomků. Pro mě absolutně největším zážitkem byla možnost vidět nedávno nalezené jmenovky k růžím, které sám Jan Böhm nechal vyrobit a používal je. Byly nalezeny v sutinách shořelé budovy nedaleko Böhmovy vily, která mu původně patřila. I takovéto, na první pohled obyčejné, smaltované jmenovky jsou zdrojem mnoha informací nejenom o Böhmových růžích, ale i o tom, jak Böhm šlechtil růže. Mezi nalezenými jmenovkami jsou i takové, které označovaly dosud nepojmenované semenáče, potenciální nové odrůdy, které se na trh vůbec nedostaly. Byl to opravdu velmi nabitý a všestranně inspirativní prodloužený růžařský víkend.

Slavnostní otevření růžových stezek za účasti potomků Jana Böhma

Neuběhlo ani čtrnáct dní a už jsme s kolegy Janou Švecovou vyrazili do Růžové školky ve Fryčovicích. Tentokrát bylo důvodem naší cesty očkování růží. Za dva dny jsme naočkovali 360 podnoží 90 odrůdami růží, které příští podzim doplní stávající růže v olomouckém rozáriu. Počasí bylo horké a slunečné, jen druhý den nás v dopoledních hodinách donutila na chvíli přerušit práci rychlá bouřka.

S očkováním jsme ovšem ještě neskončili. Koncem třetího červencového týdne jsme ještě očkovali růže přímo v rozáriu.

O víkendu 17. a 18. srpna pořádal spolek Růže Blatná na blatenském zámku svou výstavu růží „Růže na Zámku Blatná“, kde jsem jako správný „růžový vyslanec“ olomouckého rozária nemohl chybět. Jednak jsem dovezl do Blatné na výstavu malý příspěvek v podobě řezaných růží několika českých a slovenských odrůd a také jsem přednesl svou prezentaci na téma historické růže. V rámci této přednášky jsem se pokusil návštěvníkům nastínit co jsou historické růže a také kolik příběhů se za těmito růžemi skrývá, a že růže nejsou jen krásné květy a starosti s jejich pěstováním. Na výstavě bylo k vidění asi 130 odrůd českých a slovenských růží ve vázičkách a také artefakty po Janu Böhmovi, které pořadající spolek vykopal na spaleništi poblíž Böhmovy vily. V rámci akce byla i soutěž o nejkrásnější růži z Blatenských zahrádek. Celkově velmi povedená akce, které se rád příští rok opět zúčastním a všem vřele doporučím.

Na začátku září, konkrétně 6. září, jsme byli v olomouckém rozáriu poctěni vzácnou návštěvou. Přijela k nám Angela Bokor, viceprezidentka WFRS, společně s přáteli z rumunského růžařského spolku. Za rozárium,

Kolegyně Jana Švecová očkující růže v Růžové školce ve Fryčovicích

Kolegyně Jana Švecová očkující růže v olomouckém rozáriu

Část přehlídky českých a slovenských růží na Zámku Blatná

Společná fotografie z návštěvy Angely Bokor a jejich přátel v olomouckém rozáriu

Vyorané sazenice růží v Růžové školce ve Fryčovicích

potazmo za Výstaviště Flora Olomouc, jsem se setkání zúčastnil já, kolegyně Jana Švecová, naše paní ředitelka Eva Fuglíčková a slečna překladatelka. Bylo to velmi milé a příjemné setkání milovníků růží, jež jak doufám nebylo naše poslední, a které mimo jiné třeba povede k vytvoření sbírky rumunských růží v olomouckém rozáriu. Jako dar jsme totiž od Angely Bokor dostali, krom jiného, i dvě sazenice růže 'Foc de Tabără' od významného rumunského šlechtitele Stefana Wagnera.

Povodně po intenzivních deštích v polovině září se našťěstí rozáriu a celému areálu botanické zahrady vyhnuly i přesto, že areál sousedí s Mlýnským potokem, který je napájen řekou Moravou. Na začátku října nás čekala letošní poslední pracovní návštěva Růžové školky ve Fryčovicích. Čekalo nás vyorávání sazenic růží, které jsme očkovali v minulém roce. Majitel Růžové školky pan Filipec se svými zaměstnanci zručně vyorali sazenice růží a ostatní už bylo na nás. Se svými kolegy, Janou Švecovou a Matoušem Pírkem, jsme sazenice nasazovali po jednotlivých odrůdách, zaevidovali a převezli do rozária. Dovezli jsme 321 sazenic, mezi nimiž bylo 45 českých odrůd růží, které rozšířili naši sbírku růží českých šlechtitelů. Ostatní sazenice od 41 odrůd, doplnily počty kusů již stávajících odrůd růží v olomouckém rozáriu.

Řízky růže 'Big White Fairy'

V rámci podzimních výsadeb růží jsme si pro příští sezónu vymysleli a založili záhon ukazující na jedné odrůdě rozmanitost pupenových mutací. Vybrali jsme si k tomu odrůdu 'The Fairy', která má asi osm známých mutací. V záhonu budou čtyři z těchto mutací, nicméně na běžném trhu jsou k mání jen tři z nich. Oslovili jsme proto šlechtitele těch ostatních a pozitivní odpověď nám přišla od Ireny Fabjan ze Slovinska. Ta nám ochotně zaslala řízky odrůdy 'Big White Fairy', své pupenové mutace 'The Fairy', jež nejspíše prozatím roste pouze na její zahradě.

Hned druhý den po příchodu tohoto vzácného balíčku jsem jel opět a letos naposledy do Blatné. Místní spolek Růže Blatná pořádal 2. listopadu akci „Rozloučení s růžařskou sezónou“ jejíž součástí byl můj seminář na téma „Příprava růží na zimu a jejich zazimování“ a navíc pro připomenutí ještě téma „Vyvazování a řez popínavých a pnoucích růží“. Dopoledne jsme si témata probrali teoreticky a v odpoledních hodinách jsme si ukázali vše na růžích přímo v ulicích města Blatné. Vrcholem akce bylo uctění památky Jana Böhma položením věnce na jeho hrobě. Budu se opakovat, ale opět velmi příjemná akce v městě růží v kruhu opravdových milovníků růží, srdcařů a patriotů svého města.

Praktická ukázka vyvazování popínavých a pnoucích růží

Druhá polovina listopadu a začátek prosince patří v olomouckém rozáriu zazimování růží, které u nás uzavírá růžařskou sezónu. Na konci listopadu jsem, tedy ještě pro doplnění, vyrazil do Brna na natáčení podcastu „Po uši v hlíně“ s tématem růží a jejich pěstování, který si budete moci již brzy poslechnout.

Ještě na konec mého stručného výčtu akcí a aktivit nutno doplnit, že v roce 2024 se sbírka růží olomouckého rozária, která je zapsaná i jako Národní sbírka rostlin, rozrostla o 81 odrůd na 1272 druhů a odrůd růží.

Jiří Malaska

Dojmy a obrazy z Baden-Badenu 2024

72. ročník mezinárodní soutěže růží – červen 2024

Baden-Baden je krásné a proslulé lázeňské město ležící v na západě Německa na okraji pohoří Černý les, v úplné blízkosti francouzsko-německých hranic, pouhých 60 kilometrů od již francouzského Štrasburku. Patří mezi jedenáct nejslavnějších lázeňských měst ze sedmi evropských zemí, zapsaných od roku 2021 na Seznamu světového dědictví UNESCO jako „Slavná lázeňská města Evropy“. K těmto městům patří i naše Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně. Baden-Baden je ale známý nejen jako místo přírodních pramenů minerálních vod, ale je proslulý i ve světě růží, neboť se zde koná jedna z nejstarších soutěží růží. Měl jsem letos možnost zúčastnit se spolu s mojí ženou a Danièle Geffroy-Konstacky 72. ročníku této soutěže. Již dříve mě informovali Danièle a Stanislav Konštačtí, kteří byli za Českou republiku pozváni k účasti již v předchozích letech, že je to soutěž po všech stránkách na nejvyšší úrovni, a měli pravdu.

Lidé kolem růží

Samozřejmě jsou růže nejdůležitější součástí celého setkání, ale bez lidí by to nešlo, nebyl by nikdo, kdo by je obdivoval, mluvil o nich a hodnotil, až lidé růže povýšili na pomyslnou královnu květin. I v Baden-Badenu se sešli lidé, kteří růžím rozumí a mají je rádi, a to doslova z celého světa, sešli se zde zástupci z 18 zemí a 5 kontinentů. Z evropských zemí tu byli zástupci Anglie, Belgie, Česka, Dánska, Estonska, Francie, Lucemburska, Německa, Nizozemí, Polska, Švýcarska a Slovinska, z mimoevropských pak Austrálie, Číny, Indie, Kanady, Uruguaye a USA. Prezidentem mezinárodní jury byl zvolen pan Robert Ardini z New Yorku, USA, vice-prezident World Federation of Rose Societies, setkání se zúčastnila i paní Diane vom Berg z Austrálie, prezidentka této mezinárodní společnosti. Dále zda byla samozřejmě i řada šlechtitelů. Celkově bylo přítomno asi 80 účastníků.

Ačkoliv tím hlavním dnem byl 18. červen 2024, kdy se hodnocení konalo, většina účastníků dorazila do Baden-Badenu už v den předchozí, a mohli se tak zúčastnit velmi neformálního večerního setkání v prostředí zahradní restaurace, už téměř za městem v těsném sousedství říčky Oos protékající celým údolím. Bylo to neobyčejně milé, se sklenkou vína v ruce, setkávali

Podvečerní setkání Breda Čopi (Slovinsko), Martin Vissers (Belgie) a Danièle Geffroy-Konstacky

se tu většinou již staří známi, nebo se tu poprvé poznávali ti, kteří spolu dosud komunikovali jen emailem. Tak jsem se zde setkal např. se šlechtiteli Thomasem Prollem (Kordes) a Martinem Vissersem, přáteli Bredou Čopi a Matjažem Mastnakem ze Slovinska, kteří byli i u nás v Hradci, a dalšími, ale také s Jensem Krügerem, šlechtitelem firmy Tantau, který nám léta posílá růže do naší soutěže, ale osobně jsem se s ním nikdy nesešel, až nyní, a bylo to velmi srdečné setkání.

Rozárium a hodnocení růží

Hlavním dnem bylo úterý 18. června 2024, kdy proběhlo v soutěžním rozáriu Beutig v dopoledních hodinách hodnocení růží členy mezinárodní jury a současně ve večerních hodinách slavnostní vyhlášení výsledků v baden-badenském parku Gönneranlage. Mezitím se odpoledne „stihl“ i křest nové růže ‘Casino Baden-Baden’, a to příznačně právě v tomto kasinu. Soutěžní rozárium v Beutig leží za městem, v kopcích podhůří Černého lesa. Je to vlastně lesem obklopená udržovaná louka v prudším, na jih a ke slunci obráceném svahu, pro růže doslova stvořené místo, a je to nádherné místo.

Ráno jsme z Baden-Badenu vyrazili již v osm hodin, připravený autobus nás odvezl do Beutigu, cesta vlastním autem byla vzhledem k přestavbě mostu přes říčku Oos velmi komplikovaná. Přestože předpověď počasí byla nejednoznačná, čekal se i možný déšť, ráno bylo jasné a slunečné, a takový byl vlastně skoro celý den. Pohodlně usazení v křesílkách jsme si nejprve vyslechli uvítací projev pana Marcuse Brunsinga, člena permanentní jury a klíčovou osobnost

celé organizace soutěže, po něm nás dále přivítal primátor města pan Dietmar Späth, a nakonec přednesl velmi zajímavý projev pan Robert Ardini z USA, prezident mezinárodní jury, který citlivě připomněl nejednoduchou dobu, ve které žijeme, a současně ukázal na příkladu tohoto setkání, jak cenné je v této souvislosti společné setkávání se lidí z různých zemí. Bylo až překvapivé slyšet taková vážná slova na místě, kde jsou „jen“ růže. Poté jsme se již rozešli k hodnocení růží, které probíhá trochu odlišným způsobem, než je tomu u nás v Hradci. K vlastními hodnocení jsme byli rozděleni do několika skupin po 5-6 hodnotitelích, každá skupina má ustanoveného svého vedoucího. Skupina hodnotí všechny růže, ale tak, že se u každé růže její

Naše skupina pro hodnocení, zleva: Frans Thomas, prezident belgické společnosti přátel růží, Jitka Koulová, Breda Čopi, prezidentka slovinské společnosti přátel růží, Marga Verwer, předsedkyně komise mezinárodních soutěží růží WFRS a vedoucí naší skupiny, Nizozemí, Václav Koula

členové shodnou na hodnocení, a to pak zapíše vedoucí do přehledového archu. Nehodnotí tedy každý člen jury sám za sebe. Systém hodnocení odpovídá systému doporučenému WFRS, tedy hodnotí se 4 kritéria, a to obecný dojem (max. 30 bodů), květ (max. 30 bodů), odolnost/choroby (max. 30 bodů) a vůně (max. 10 bodů). Můžeme s tímto tomto navenek trochu jednoduchým systémem, určitě v porovnání s našim propracovaným a sofistikovaným hradeckým,

Danièle při hodnocení růží

polemizovat, ale nelze mu nepřiznat i značné výhody, jako je efektivita, přehlednost, možnost, aby každý hodnotil všechny růže, a jaksi spravedlivý jednotný pohled na všechny růže.

Po ukončení hodnocení jsme se sešli všichni nad rozáriem a téměř pod širým nebem jsme společně během společného oběda dále diskutovali... nad růžemi, jak jinak, ale nejen.

K samotným růžím v rozáriu lze jen říci, že byly dokonale ošetřované, ve výborném stavu. Z mnoha fotografií růží, které jsem udělal příkladem tři, nebylo možné tyhle růže nevyfotografovat, byly prostě na první pohled výjimečné, nepřehlédnutelné a vynikající, a to jsem v tu chvíli ještě nevěděl, že dvě z nich získají zlaté medaile ve svých kategoriích, a jedna bude dokonce absolutní vítězkou. Ta třetí žádnou cenu

Růže 'Darling', šlechtitel Reinhard Noack, Německo, Zlatá růže Baden-Baden 2024 a Zlatá medaile v kategorii mnohokvětých růží

Růže 'Pashmina', Kordes, Zlatá medaile v kategorii pnoucích růží

Neznámá kráska

nezískala, nevím, jak se to mohlo stát :-), ale do své zahrady bych si ji vysadil hned.

Křest nové růže

Po návratu do Baden-Badenu program pokračoval křtem nové růže 'Casino Bade-Baden', jejím tvůrcem je šlechtitel Thomas Proll z německé firmy Kordes. Křest proběhl přímo v kasinu, které bylo pro tyto účely členům jury výjimečně zpřístupněno. Interiéry kasina byla nádherné, křest byl velmi slavnostní. Růži představil právě Thomas Proll, před ním vystoupili ještě Alexander Kordes ml. a ředitel kasina, po něm pak německá top sommeliérka Natalie Lump, evidentně celebrita německy mluvícího světa, která hovořila příjemně a s opravdu velkým entusiasmem.

Křest růže 'Casino Baden-Baden'. Zleva: Thomas Proll, Alexander Kordes ml., Natalie Lump a ředitel kasina

Výsledky soutěže růží

Výsledky soutěže oznámil v podvečer v parku Gönneranlage pan Marcus Brunsing. Postupně byly vyhlášovány zlaté, stříbrné a bronzové medaile v jednotlivých kategoriích, speciální ceny a na závěr pak i nejvyšší ocenění Zlatá růže Baden-Badenu 2024. Tu získala skvostná mnohokvětá růže 'Darling' od společnosti Noack Rosen, cenu přebíral pan Steffen Noack.

Uvádím dále přehled pouze zlatých medailí v jednotlivých kategoriích, kompletní výsledky lze nalézt na webu:

- Velkokvěté růže 'Perfume Crush', Lukasz Rojewski, Polsko
- Mnohokvěté růže 'Darling', Noack, Německo
- Miniaturní růže 'Phyllis Sherman', David Zlesak, USA

- Sadové růže 'Feme', Marco Braun, Nizozemí
- Pnoucí růže 'Pashmina', Kordes, Německo

Zlatá medaile v prestižní kategorii velkokvětých růží pro růži 'Perfume Crush' Lukasse Robjewského, našeho přítele z Polska, je jeho vynikajícím úspěchem, a nelze nevidět, jak daleko se tento relativně velmi mladý šlechtitel dostal za posledních přibližně deset let, kdy vstoupil se svými růžemi do světových soutěží, jeho růže získávají ceny v řadě míst, hradeckou soutěž nevyjímaje.

Předání ceny Zlatá růže Baden-Baden 2024.

Zleva: Marcus Brunsing, prezident soutěže (Německo), Robert Ardini, prezident mezinárodní jury (USA), Steffen Noack, zástupce firmy Noack Rosen (Německo), Dietmar Späth, primátor Baden-Badenu (Německo).

Soutěžní den byl ukončen společnou večeří v hotelu Kurpark-Residenz Bellevue.

Na závěr...

Bylo pro mě osobně velmi zajímavé a inspirující vidět soutěž nejvyšší světové úrovně a aktivně se jí zúčastnit, poznat alespoň zvnějšku její organizaci i formality, které nezbytně soutěž doprovázejí. Přes tuto vysokou úroveň ale stejně všim prostupuje poznání, že se zde především scházejí přátelší lidé, kteří mají skrze růže k sobě blízko. Naše milá soutěž v Hradci je jistě skromnější a pravděpodobně takovou zůstane, ale toto poznání platí úplně stejně i pro ni, pro nás, a není náhodou, že i k nám přijíždí, a v posledních letech více a více, řada hostů ze zahraničí, se kterými jsme se setkali i v Baden-Badenu, protože prostě mají rádi růže a lidi kolem nich.

Václav Koula

Nálezy zajímavých růží

Pohled růžařů by se měl někdy zaostřit i na původní divoce rostoucí druhy, neboť u nich vše začalo. Dovolte tedy, abychom se podělili o naše objevy v Čechách, na Moravě i na Slovensku u růží, které jen tak v krajině nepotkáte. Jsou to vlastně všechny u nás rostoucí původní dobře rozpoznatelné růže, nikoliv tedy druhy z okruhu růže šípkové (*Rosa canina*). Těmi se částečně zabývá článek Naše růže (Jiří Žlebčík: Zpravodaj RK, č. 104, s. 23 – 36). Růže v naší přírodě pouze zplanělé jsme neevidovali.

Zajímavé nálezy se týkají i růží, které se zařazují mezi druhy naší květeny ohrožené a vyžadující zvláštní pozornost. Nejsou ovšem dle zákona chráněny, pokud nerostou v přírodní rezervaci. Červený seznam cévnatých rostlin České republiky zpracovává Česká botanická společnost. Občas je aktualizován, pro růže v roce 2012 platily následující údaje.

Český název	vědecký název	kategorie	komentář
Růže bedrníkolistá	<i>R. spinosissima</i>	C2b	silně ohrožený druh z hlediska celkové vzácnosti i mizení lokalit
R. májová	<i>R. majalis</i>	C2r	silně ohrožený druh z hlediska celkové vzácnosti
R. galská	<i>R. gallica</i>	C3	ohrožený druh
R. převislá	<i>R. pendulina</i>	nazařazena	druh není ohrožen

Vidíme, že nejhůře je na tom růže bedrníkolistá, která byla u nás vždy vzácná a navíc lokalit ubývá. Nejlepší je situace u růže převislé, která v současné době není považována za druh ohrožený.

Za popisem lokality v tomto článku (řazeny časově) je uveden ve zkratce autor nálezu; tedy:

Jiří Devátý (J. D.)

Jiří Žlebčík (J. Ž.)

Dřívější nálezy mají někdy rok jen pravděpodobný.

Pokud je růže z uvedené lokality pěstována ve VÚKOZ Průhonice, je to označeno slovem „pěstováno“.

Růže bedrníkolistá (*R. spinosissima*, syn. *R. pimpinellifolia*)

Na našem území se druh chová jako výrazně teplomilný a suchomilný. Roste v Čechách velmi vzácně, a to jedine v Českém Středoohoří, značně roztroušeně pak na jižní Moravě a na jižním

Růže bedrníkolistá na lokalitě Kamenný vrch

Slovensku. Tuto růži poznáte podle nízkých zapojených porostů, bílé květy se u ní objevují z našich růží jako první. Větve růže bedrníkolisté mají nápadné husté, jemné ostny. Na podzim má růže rezavé listy a charakteristické černé kulaté šípky.

1. Pouzdřany jižně Brna, k jihu orientovaný svah, větší porost ve stepní vegetaci, 1990, později opakovaně (J. Ž.).

49.9402386N, 16.6434589E

2. Rokytná u Moravského Krumlova, vrch Tábor, ojediněle mezi keři, 1992, později opakovaně (J. Ž.).

49.0591239N, 16.3280206E

Růže bedrníkolistá na Laffitově vyhlídce má světle růžový odstín barvy květu

Pohled z Laffitovy vyhlídky, dole v pravém rohu porost růže bedrníkolisté

3. Žitenice severovýchodně Litoměřic, jižně od Křížové hory, Laffitova vyhlídka, k jihu orientované plošky a štěrbin vyhlídkových skalisek. Rostliny ve špatném stavu a nekvetoucí, 1998, (J. Ž.). K naší velké radosti se roku 2024 podařilo ověřit lokalitu v podstatně lepším stavu (J. D., J. Ž.). Růže zaujímá v souvislých porostech plochu asi 10 m². Mimo rostlin s bílými květy je u jedné růže patrný světle růžový odstín barvy květu, což

Práce v terénu na Laffitově vyhlídce

by odpovídalo barvě tohoto druhu v západní Evropě. Vzhledem k zalesnění okolí Laffitovy vyhlídky se zde dále šířit z lokality růže bedrníkolistá nemůže, ale nález na osluněných místech v širším okolí vyloučen není, pěstováno.

48.8493883N, 16.5577033E

4. Kurdějov u Hustopečí u Brna, Kamenný vrch, kompaktní porosty v horní části 1999, (J. Ž.).

48.9671517N, 16.7531400E

Růže bedrníkolistá na lokalitě Olivetská hora má štětinatou plodní stopku

5. Dunajovické kopce u Mikulova, č. 1, v lemu dřevin na východ od hřebenové cesty, 1999, (J. Ž.), pěstováno.

48.8525792N, 16.5551283E

6. Dunajovické kopce u Mikulova, č. 2, v lemu dřevin na východ od hřebenové cesty, jižně od č. 1, 1999, (J. Ž.), pěstováno.

48.8486017N, 16.5582928E

7. Dunajovické kopce u Mikulova, vrchol Rochusberg, stepní společenstvo, 2024, (J. D.).

48.8398269N, 16.5637928E

8. Dunajovické kopce u Mikulova, terasové úbočí na Velké Slunečné, stepní společenstvo, 2024, (J. D.).

48.8451561N, 16.5631422E

9. Mikulov, Olivetská hora, opuštěný lom, 2024, (J. D.).

48.8038381N, 16.6412494E

Růže galská (*R. gallica*)

Podle informací v literatuře by se měl druh u nás sice roztroušeně, ale poměrně hojně vyskytovat. Situace ovšem není tak růžová. Patrně nyní dost mizí, ovšem někde určitě i uniká pozornosti. Všimněte si růže nízké do okolí se rozrůstající. Velké květy výrazně voní. Bar-

Poupě růže galské na lokalitě Loděnice

Růže galská na lokalitě Loděnice

Růže galská na vrcholu Růžové hory, v pozadí Pavlovské vrchy

va je značně variabilní růžová až červená, vždy sytější, než u běžné růže šípkové.

1. Kurdějov u Hustopečí u Brna, Kamenný vrch, stepní okraj bývalé úvozové cesty na hřebeni v polích, 1999, (J. Ž.).

48.9676489N, 16.7499920E

2. Loděnice u Berouna, proslulý okraj listnatého lesa navazující na louku, nalezeno opakovaně v 2000 až 2010, později již nikoliv, (J. Ž.).

49.9830842N, 14.1713258E

3. Růžový palouček západně od Litomyšle, kulturní památka, okraj listnatého lesa, 2015, (J. Ž.). V Průhonicích pěstována již asi od osmdesátých let.

49.8704883N, 16.2020172E

4. Dunajovické kopce, vrchol Růžové hory, stepní společenstva, rezervace, 2024, (J. D.).

48.8477419N, 16.5597908E

Růže májová (*R. majalis*)

Vyskytuje se roztroušeně v jižních Čechách, což patrně souvisí s rozšířením druhu v Alpách. Na jihočeských lokalitách je ovšem tento druh často prokřížen s růží šípkovou. Malý izolovaný výskyt růže májové je v Čechách severních. Na Moravě a na Slovensku se druh nevyskytuje. Růže je značně vlhkomilná a snáší i zastínění. Nízký keř je jen volně větvený. Jednotlivé květy má výrazně růžové, větve skořicově hnědé. Charakteristické jsou jehličkovité přímé a nekřídlaté ostny, stojící na větvičce proti sobě.

Poupě růže májové na lokalitě Milešovka

Růže májová na lokalitě Milešovka má jednotlivé květy

1. Milešovka, vrcholová partie v bukovém lese u modré turistické značky, 770 m.n.m., 1999, později nález 2x opakován, (J. Ž.). V roce 2024 v blízkosti chodníku nalezeno asi 15 růží (J. D., J. Ž.). Není jasné, zda je zde tento druh více rozšířen. Terén je strmý, takřka nepřístupný a navíc v přísné rezervaci, pěstováno.

50.5543481N, 13.9301472E

Šípky růže májové na lokalitě Milešovka

Růže převislá neboli alpská (*R. pendulina*, syn. *R. alpina*)

Jak už synonymum napovídá, je to druh vlhkomilný snášející i značné zastínění, vyskytující se zejména v podhorských a horských oblastech. Růže převislá je poměrně nenápadná a pozornosti jistě často uniká. Soustřeďte pozornost na keře s větvemi obloukovitě převislými. Květy jsou sytě růžové, charakteristické pak dlouhé šípky.

1. Křišťanovice jihozápadně Prachatic, údolí říčky Blanice, 1993, (J. Ž.).

48.9587697N, 13.9291069E

2. Vysoké Tatry, Tatranská Lomnice, východně, u potoka, 790 m. n. m., 1996, (J. Ž.).

49.1617358N, 20.2996525E

Květ růže převislé na lokalitě Závišínský potok

Nezralé šípky růže převislé na lokalitě Závišínský potok

← Růže převislá vyniká dlouhými šípkami, lokalita Závišínský potok

3. Sulov jihozápadně Žiliny, značně atypická lokalita v dosti suchém listnatém lese na vápenci, Růže zde plazivá u země, nekvetoucí, 2016, (J. Ž.), pěstováno.

49.1813306N, 18.5903572E

4. Malá Bystřice severovýchodně od Vsetína, u horského potůčku, 2022, (J. Ž.), pěstováno.

49.4091956N, 18.0496292E

5. Blatná, severně od města, Závišínský potok, 2023, (J. Ž.), pěstováno.

49.4377419N, 13.8790464E

Pokud máte k některému místu nálezu blízko, neváhejte se podívat. Všechny tyto růže tvoří pochopitelně květy jednoduché, tedy jen s 5 plátky korunními. Pozor na načasování cesty, kvetou brzo a krátce. Dále je třeba připomenout, že při pěstování je vždy třeba evidovat místo nálezu. Rostliny by měly být množeny vegetativně řízkováním nebo z kořenových odnoží. Při očkování může být potíž s prorůstající obtížně rozlišitelnou podnoží. Výsevy nejsou vhodné tam, kde je možná hybridizace.

Jiří Devátý, Jiří Žlebčík

Pohľad na hybridizáciu ruží rozhovor

Autor: **Ing. Peter Hořka PhD.**, otázky kladl **RNDr. Jiří Žlebčík.**

Jak se vlastně šlechtí růže?

Základný princíp je úplne jednoduchý, prenos zrelého peľového zrna z jednej ruže na bliznu inej ruže, kde môže peľ klíčiť, môže dôjsť k oplodneniu a tvorbe šípky s klíčovými nažkami, ktoré v sebe nesú kombináciu génov a vlastností oboch rodičov a ich prarodičov zaujímavovo „rozriedenú“ alebo „skoncentrovanú“ do niekoľkých alebo mnohých semien.

Jak postupovat při opylování?

Treba zozberať peľnice ešte predtým ako sa z nich uvoľnia zrelé peľové zrná, spravidla skoro ráno, predtým ako sa kvet úplne otvorí. Pri niektorých kultivaroch s jednoduchým alebo poloplňným kvetom treba byť ostražitý, lebo akonáhle sa zvýši vonkajšia teplota, peľnice praskajú pomerne rýchlo a okolo obeda už bývajú niekedy takmer suché. U kultivarov s husto plnými kvetmi sa tyčinky s peľnicami odoberajú vo fáze, kedy je kvetný pupeň pri jemnom stisku „mäkký“, teda vonkajšie okvetné lístky už mierne odstavajú a vnútro kvetu je „uvoľnené“, vtedy by už mal byť peľ v peľniciach fyziologicky zrelý. Na podložke vypadnutý peľ sa dá použiť ešte v ten deň, alebo sa peľnice nechajú v tieni pri izbovej teplote jeden dva dni a následne sa peľ uskladní v chladničke nie dlhšie ako dva týždne. Do tohto obdobia by mal byť spoľahlivo klíčovú u väčšiny ruží. Kvet materskej rastliny sa kastruje tiež ráno alebo do skorého dopoludnia. Ideálne je už mať pripravený peľ zo skoršieho zberu a ak je blizna vlhká ihneď pristúpiť k opeleniu. Staršia literatúra často uvádza izoláciu kvetu a jeho opakované opelenie. Osobne opelujem len raz a kvet ihneď uzavriem - izolujem, spoľieham na to, že v izolovanom (zatiene) kvete bude blizna vlhká a peľ klíčovú dostatočne dlhý čas na to, aby došlo k oplodneniu. Kvet sa spravidla označí menovkou s uvedením rodičovskej kombinácie pri krížení.

Vznikne vždy šípek?

Zatiaľ pracujem predovšetkým s kultivarmi, ktoré spoľahlivo tvoria šípky. Skúšam aj také, ktoré tvoria šípek menej alebo z celkového počtu šípkov dozrie iba malé percento. Napríklad z kultivaru 'Just Joey' z desiatich krov zozberám na jeseň 5-7 zreých šípkov. Podobne kultivar Amber Queen tvorí šípky dobre zo samoopelenia, avšak z cielenej hybridizácie spravidla všetky šípky u mňa opadnú pred úplným dozretím, kedy sú ešte semená mäkké. Možno je to aj tým, že podmienky, kde s ružami pracujem, nie sú pre hybridizáciu úplne ideálne, je to v podstate „poľný pokus“.

Stačí dozrát?

Opelenie ukončujem u väčšiny kultivarov do konca júla, len u niekoľkých ešte pokračujem do polovice augusta s nádejou, že šípky čaká ešte Babie leto a priaznivá jeseň. Literatúra niekedy uvádza štyri mesiace postupného dozrievania potrebné na získanie kvalitných semien. Podľa môjho pozorovania v podmienkach Južného Slovenska stačia tri mesiace a väčšina se-

'MY NAME IS CARNIVAL'

mien je fyziologicky pripravená klíčiť. Nevieť to posúdiť presne, ale pravdepodobne šípky v skleníku potrebujú dlhšie obdobie na dozretie, pretože rastliny sú intenzívne hnojené a aj zalievané. Na poli na konci leta už kolfisanie denných a nočných teplôt podľa mňa výrazne urýchli proces dozrievania. Práce v skleníku majú ale tú prednosť, že s hybridizáciou sa dá začať skôr, ukončiť ju neskôr a vytvoriť rastline ideálne podmienky na to, aby šípky spoľahlivo dozreli. Klimatizovaný skleník samozrejme ocení aj človek, ktorý sa počas vrcholného leta zaoberá rastlinami.

Má vždy kvalitní semena?

Vysievam všetky semená, aj tie, ktoré plávajú na hladine a človek sa domnieva, že sú prázdne. Rudolf Geschwind uvádza, že to najkvalitnejšie sa nemusí vždy ukrývať v nadpriemerne veľkej nažke.

Veľkosť, početnosť a kvalita semien v šípke je kultivarovou zvláštnosťou. V nadpriemerne veľkej šípke kultivaru Pristine sa ukrýva spravidla iba niekoľko veľkých semien, naproti tomu v pomerne malej guľatej šípke kultivaru 'City of London' sa ich nájde vždy niekoľko desiatok.

Kdy, jak a kam se vysévá?

Vysieval som aj v skleníku do nádob, ale už vysievam len vo vonkajších podmienkach. Vzhľadom na množstvo pripravených semien a aktuálne možnosti pracoviska. V jeseni pripravím výsevný záhon maximálne 90 cm široký, ešte predtým ako zozbieram šípky. Treba dbať na to, aby okolie záhonu bolo vždy dokonale deratizované. Vyčistené semená do času sejby uskladním v perlite v chladničke v stratifikácii. Vysievam na konci roka alebo na začiatku nového, pretože ak sa s výsevom zbytočne otáľa, u niektorých kultivarov dochádza ku klíčeniu pomerne skoro už v chladničke, čo sú zbytočné straty. Ideálne je, keď do obdobia výsevu napadne aspoň tolko zrážok, aby sa výsevy už nemuseli ďalej zavlažovať, semená sa v stratifikačnom substráte len vysejú do rýh a utlačia. Vysievam do rýh vzdialených od seba aspoň 20 cm. U kultivarov, ktoré majú nižšiu klíčivosť sejem pomerne husto, u spoľahlivých a tých, ktoré tvoria vyššie semenáče už v prvom roku, sejem redšie.

Dají se mezi sebou křížit všechny růže?

Zvedavý človek vždy experimentuje, niekedy aj zdanlivo slepá ulička môže viesť k úspechu, napríklad ako pri ruži 'Max Graf' a jej potomkoch *R. x kordesii*.

Ja do problematiky len prenikám, ustúpil som od konceptu zhromaždiť naraz veľkú zbierku

a s tou pracovať, nie je to možné. Skôr som prísny pri výbere materiálu a následne sa pri práci spolieham na získané poznatky a intuíciu. Z opeľovania pri použití zmesi peľu kvalitných kultivarov som zatiaľ dosiahol lepšie výsledky, ako pri prácnom triedení a označovaní peľu a zápiskoch kedy čo a s čím.

Na co se v poslední době zaměřuje šlechtění?

Špičkové kultivary na prvý pohľad nemajú žiadnu chybu, ale pri druhom a treťom sa už nejaké nedostatky nájdu. To je aj zmysel hybridizácie, zlepšovať rastlinný materiál.

Zdravie a vitalita kra, opakované a bohaté kvitnutie s dlhou periódou, odolnosť kvetu, jeho tvar, farba a vôňa - myslím, že už len tieto atribúty bohato vystačia.

Kolik nových odrůd asi celosvětově vzniká za rok?

Vyšľachtených kultivarov, ktoré sa pestovali aspoň krátke obdobie je vraj cca 37 tisíc, portál helpmefind uvádza 44 tisíc ruží. To, koľko hybridov ruží ročne vznikne nikto nespočíta, človek by však už vedel porátať počet tých, ktoré sa dostanú každý rok, po prísnom výbere, pred verejnosť. Napokon aj z tohto počtu sa len niektorým podarí stať sa „populárnymi“ ružami, takými, ktorých meno ostáva v pamäti ružiarov po mnoho rokov.

Které šlechtitelské firmy jsou v popředí?

Určite tie, ktoré majú prepracovaný šľachtiteľský program, kvalitný tím a pokojné zázemie pre prácu. Na svete existuje zopár známych firiem s dlhoročnou tradíciou, ktoré sú lídrami v šľachtení a niektoré mladšie s víziou ich napodobniť. Ťažisko šľachtenia sa už ale presunulo na zlepšovanie ruží na rez, čo je pochopiteľné, keďže vidiek sa vyľudňuje a biznis s rezanými kvetmi by mal celosvetovo narásť do roku 2027 na viac ako 45 miliárd dolárov.

Jak je to s mutacemi?

Pri mojej práci som sa zatiaľ stretol prevažne len s proliferáciou v kvete, ale trvalá mutácia na niektorom zo špičkových kultivarov by ma potešila samozrejme viac. Je to odmena aj za tú najjednoduchšiu prácu s ružami.

S mutáciami treba byť opatrný, odchýlky treba premnožiť a sledovať. Na jednom z dvoch očkovancov kultivaru 'Prima Donna' v mojej zbierke vidno každoročne v kvete náznaky bielych škvrín, ale táto odchýlka sa z dialky nedá rozpoznať a pri pohľade zblízka je na krásnom pupeni tejto ruže skôr negatívom. To nové by malo byť aspoň o niečo lepšie alebo zaujímavejšie ako to pôvodné.

Děkuji za rozhovor.

Více foto – jde o novošlechtění autora – na vnitřních stranách obálky.

Ing. Peter Hotka, Ph.D. je vedoucím Oddělení genofondu a speciálních sbírek v ÚSTAVU EKOLOGIE LESA Slovenské akademie věd, v. v. i., v ARBORETU MLYŇANY SAV (Vieska nad Žitavou, č.178, 951 52 p. Slepčany) Vieska nad Žitavou je na jižním Slovensku asi 20 km východně od Nitra.

www.arboretum.sav.sk

Vysvětlivky názvů nových růží:

1. 'AUS MEINER MALONYANER WERKSTATT' – semenáč 'Golden Celebration', jméno odrůdy odkazuje na zprávu zakladatele Arboreta Mlýňany Štefana Ambrózy-Migazziho, který se zde věnoval především výsadbám stálezelených dřevin o jeho aklimatizačním pokusu se stálezelenými dřevinami, publikovanou v roce 1921.
2. 'RUŽIAR PRAVDOMIL SVOBODA' – semenáč 'Big Purple', vzpomínka na vědce a pedagoga prof. Dr. Ing. Pravdomila Svobodu, DrSc., významnou česko-slovenskou lesnicko-dendrologickou a krajinářskou osobnost, zaníceného růžaře.
3. 'RUŽIAR SZILVESZTER GYÖRY' – semenáč 'Bordure Rose', jméno odrůdy připomíná Szilvesztra Györyho, růžaře z Dunajskej Stredy, který sa v důchodě od roku 1992 věnoval šlechtění především miniaturních růží.
4. 'RUŽIAR GUSTAV ČEJKA' – semenáč 'Memorial Day' – vzpomínka na Gustava Čejku, významného českého zahradníka, pomologa a šlechtitele meruněk a broskví, nadšeného růžaře.
5. 'ZÁHRADNÍK JOSEF MIŠÁK' – semenáč 'Gemini' – odrůda pojmenovaná po českém zahradníkově Josefu Mišákovi, který byl spoluzakladatelem Arboreta Mlýňany.
6. 'ZÁHRADNÍK JOSEF RICHTÁR' – semenáč 'Gemini' – vzpomínka na českého zahradníka Josefa Richtára, správce Arboreta Mlýňany během složitě období druhé světové války.
7. 'ZÁHRADNÍK DANIEL KOVALOVSKÝ' – semenáč 'Gemini' – jméno odrůdy je po dlouholetém hlavním zahradníkově Arboreta Mlýňany SAV Daniela Kovalovského, vynikajícího dendrologa a introduktora především východoasijských dřevin do podmínek Jižního Slovenska.
8. 'NO CEILING' – semenáč 'Gemini' – vzpomínka na Christophera Johnsona McCandless, který se rozhodl opustit civilizaci a žít v přírodě.
9. 'MY NAME IS CARNIVAL' – semenáč 'Gemini' – jméno odkazuje k folkovému zpěvákovi Jacksonu Careyho Franka.
10. 'A TOUT LE MONDE' – semenáč 'Karen Blixen' - jméno odrůdy je vzpomínkou na všechny předčasně zemřelé.

'A TOUT LE MONDE'

Rozprávka o záhrade plnej zázrakov

Milí ružiar, musím sa s vami podeliť o jedno tajomstvo. Moju záhradu už niekoľko rokov navštevujú anjeli.

Vždy som túžila po okrasnej záhrade plnej bujnej zelene a pestrofarebných kvetov. Ruže, ako kráľovné kvetín v nej budú mať dôstojné miesto spolu so svojím sprievodom modrastej levandule a zvončekov. Tento sen sa mi po takmer štvrtstoročí splnil. Záhrada sa stala mojou oázou krásy a pokoja, kde si môžem oddýchnuť osamote alebo v spoločnosti rodiny a priateľov.

V mojej záhrade sa vždy na jar už niekoľko rokov deje čosi milo prekvapujúce. Keď sa na ružiach objavia prvé puky, cítim zvláštny nepokoj. Nejakým šiestym zmyslom vnímam, že sa tam niekde hore mne blízke bytosti prizerajú a debatujú, ako sa ružiam vodí a či aj tento rok bohato zakvitnú. Netrpezlivo čakajú na prvé kvety.

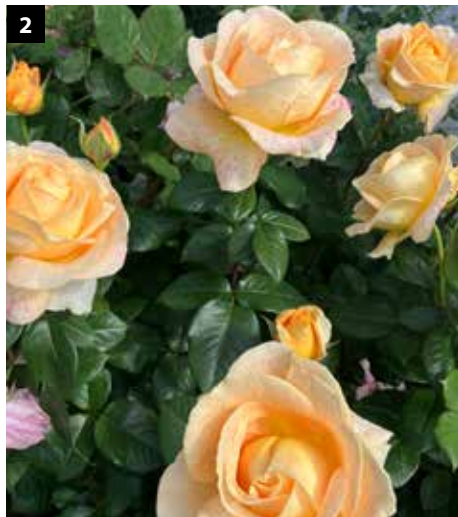
Už koncom mája prichádza čas, keď aj ja netrpezlivo obchádzam ružové kríky a privoniavam k prvým kvetom. A potom ako sa začne blížiť slnovrat, priláka anjelikov záľaha bohato kvitnúcich ružových záhonov spolu s ich omamnou vôňou, vinúcou sa do okolia. Počkajú si na niektorý slnečný víkend a vtedy sú zrazu tu. Všade je plno ich džavotu. Vypýtajú si košíky a začnú ich plniť ružovými okvetnými lístkami. S rozkošou vnárajú ruky až po lakte do košov plných čerstvo nazbieraných voňavých lístkov a mnú ich v prstoch. To všetko je ešte len začiatok, príprava na ozajstnú slávnosť.

Tí anjeli nie je nikto iný ako moje milované vnučky.

Tento rok sa anjelikov už nemohol dočkať môj najnovší prírastok – ruža 'Leonardo da Vinci-Meidauri' (**1**). Zakvitla už v posledný aprílový deň, aby ukázala svoju krásu. Na nedávnej návšteve krásneho rozária u Bohušových v Nižnej Myšli ma jej bengálsky ružový odtieň zaujal natolko, že som neodolala mať túto nostalgickú ružu vo svojom rozáriu. Veď jej krásu bola v roku 1993 vo francúzskej Monze oceňovaná zlatou medailou.

Hneď potom sa naplno rozvili kvety 'Candlelight' (**2**) a ako jemné svetlá sviece ožiarili aj tento rok celé rozárium. Potom s plnou parádou otvorila tohtoročnú ružovú sezónu Ružová grófka v podobe ruže 'Rosengräfin Marie Henriette'. Jej vôňa starých čias mi vždy pripomenie známú ružiarku z Dolnej Krupej. Na jej počesť bola ruža vyšľachtená. Je vždy mojou sprievodkyňou ružovými ránami, ktoré milujem. Moje kráľovné sú tu so mnou a opäť ma zahŕňajú záplavou vôní a farieb. Vôňa ruží totiž harmonizuje našu myseľ aj srdce. Asi preto obľubujem ich spoločnosť od jari až do neskej jesene.

Že je sezóna ruží tu u nás v Podunajsku naozaj v plnom prúde ohlasuje svojou neprehliadnuteľnou gráciou 'Albrecht Dürer Rose' (**3**). Nechá na seba vždy trochu čakať, ale jej „entré“ stojí za to. Na jej sfarbenie v lososových odtieňoch s jasnou kresbou sa vždy veľmi teším.

Potom je hneď nasledovaná ďalšími obyvateľkami môjho rozária, ktoré už medzitým s ňou chytli krok a tiež naplno rozkvitli. Svedčí o tom nielen záplava vôní ale aj najrôznejších odtieňov farieb. Od jemne ružových loptičkových kvetov vojvodkyne Kristíny ('Herzogin Christiana'), cez krémový odtieň rozverných tvarov 'Constanze Mozart' až po tmavý purpur grófky Diany ('Gräfin Diana'). Každá z nich nás svojou omamnou vôňou uvádza do tajomného sveta naslovo-vzatých naozajstných kráľovien kvetín. Nesmieme samozrejme zabudnúť ani na jemnú krásu 'Gloria Dei' a unikátnu arómu 'Pink Paradise'. A to všetko má pod svojou ochranou princezná Alexandra ('Alexandra - Princesse de Luxembourg') (**4**) svojím mohutným vzrastom, ktorá pri vchode do záhrady víta návštevníkov a starostlivo bdie, aby všetko bolo v poriadku.

Asi už tušíte, že sa niečo chystá, keď sa kvety takto parádia a čaká sa až budú v plnom kvete. Áno. Do záhrady sa prihrnú vnučky a tohtoročná (už šiesta) Slávnosť ruží sa môže začať.

Teraz prichádza ten najkrajší okamih, na ktorý sa vnučky najviac tešia. Ani sa nestihnute obzrieť a trávnik je zrazu plný srdiečok - hádajte z čoho? Áno, z voňavých okvetných lístkov. Jedno pre mamku, druhé pre tatina, ďalšie pre starú mamu, ba aj dedovi sa ujde. Anjeli sa radujú, ruže si votkajú do vlasov, dajú si ich ako šperk na hrud' či zápästie alebo založia za pás.

Medzi srdiečkami na tráve sa hráme, šantíme tancujeme, beháme, vymýšľame rôzne hry a z okvetných lístkov vyrábame obrázky a koláže. Zabavia sa mladí aj starí.

A zlatý klinec nakoniec: to sa na terasu spustí ružový dážď. Jedna skupina vynesie plné koše hore na balkón. Potom vysýpa okvetné lístky a tie padajú v kaskádach ako voňavý ružový dážď na tých dole. Je to vždy veľká zábava.

Po dlhom dni príde tajomný podvečer, záhrada ide spať a anjeli sa premenia na ružové víly. Posadajú si alebo tancujú okolo srdiečok v zapadajúcom slnku. Slnovrat má magickú moc.

A ja cítim nesmiernu vďačnosť, že môžem byť svedkom aj účastníkom takejto udalosti plnej radosti a smiechu. Ružové víly mi spolu s ružami vždy zanechajú úžasný odkaz plný lásky, vóní a farieb.

Ozaj, zavítajú niekedy ružové víly aj k Vám?

Ing. Alena Šalamonová

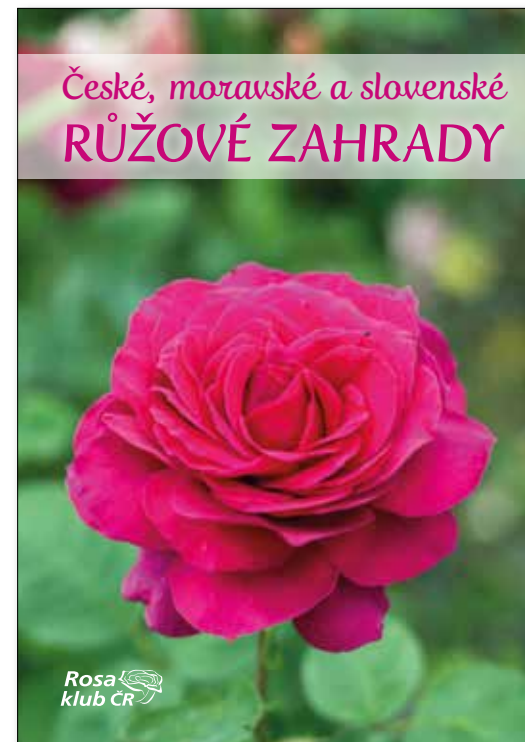
České, moravské a slovenské RŮŽOVÉ ZAHRADY

S tímto číslem Zpravodaje se všem aktivním členům Rosa klubu ČR dostává do rukou zcela ojedinelá a inspirativní publikace. Její autor, **RNDr. Jiří Žlebčík** je nejen uznávaným odborníkem mezi zahradnickou veřejností, ale též velký "ružový nadšenec" a náš vážený člen. Dal si velkou práci s popisem rozáří a ružových zahrad napříč celou republikou i s přesahem do zahraničí – na Slovensko. Osobně navštívil, popsal, nafotil a též pečlivě zkontroloval všech 37 uvedených zahrad. Rosa klub ji vydal vlastním nákladem a pro případné zájemce ji bude nabízet za symbolický příspěvek 100,- Kč/ks.

Kniha obsahuje stručnou charakteristiku jednotlivých zahrad, přehlednou tabulku s důležitými údaji a vždy několik fotografií pečlivě pojmenovaných růží.

Na konci je pak seznam všech vyobrazených růží, pro lepší přehlednost a snadnou orientaci při hledání seřazený abecedně. Už z toho je patrné, jak informačně hodnotnou publikaci máte v rukou. Užijte si ji nejen na výletech za růžemi příští sezónu!

Lucie Vodičková

Růže 'Canary Bird'

„Máte nudnou a šedivou zahradu? Pořídte si žlutého kanárka, ten Vám jí rozzáří.“

Doporučovaným kanárkem je v tomto případě růže 'Canary Bird' (*Rosa xanthina* 'Canary Bird'), která spolehlivě rozzáří vaši jarní zahradu svými zlatavě žlutými květy.

Tento kříženec růže Hugovy (*Rosa hugonis*) a růže žlutavé (*Rosa xanthina*) s nejasným místem a časem vzniku, se objevil v roce 1945 na výstavě ve Velké Británii. Snad pochází někde z Číny, domoviny obou rodičů, nebo možná z Edinburghské botanické zahrady, kde třeba vznikl jako náhodný semenáč, těžko již nyní s jistotou říci. To důležité ovšem je její potenciál krásy, který vnese do každé zahrady, ve které roste. No představte si ve své zahradě její keř s obloukovitě klenutými větvemi s červeno-hnědou borkou nesoucí desítky zářivě žlutých jednoduchých květů o průměru asi pět centimetrů s příjemnou a trochu exotickou vůní. Dorůstá výšky až 2,5 metru a šířky až 4 metry, a je jí možno pěstovat jako sadovou růži, ale je možné jí i vyvazovat na konstrukci, kde se bude chovat jako středně vzrůstná popínavá růže. Růži 'Canary Bird' můžeme množit jednak klasicky vegetativně, očkováním nebo řízkováním, ale můžeme si jí vypěstovat i ze semen. V našich podmínkách je spolehlivě mrazuvzdorná minimálně do -20°C. Díky všem svým vlastnostem, získala 'Canary Bird' ocenění Award of Garden Merit udělované britskou Royal Horticultural Society.

Jiří Malaska

Kvetoucí růže 'Canary Bird' v olomouckém rozáriu

První kanadská šlechtitelka

Isabella Preston (1881-1965) byla výjimečná zahradnice a šlechtitelka především okrasných rostlin a stala se první profesionální šlechtitelkou v Kanadě. Její prací vzniklo přes 200 odrůd okrasných rostlin. Kromě růží, lilí a kosatců vyšlechtila například i celou kolekci 52 odrůd šefříků pojmenovaných po ženských postavách Shakespearových děl.

Isabella Preston u keře růže 'Carmenetta' – rok 1925 (zdroj foto Canada Agriculture and Food Museum)

Ale vraťme se na začátek její cesty šlechtitelky.

Do Kanady přicestovala v roce 1912 se svou sestrou z Anglie. V Kanadě začala studovat na Ontario Agricultural College, ale toto studium formálně ukončila o rok později, aby mohla s profesorem J.W. Crowem pracovat na šlechtění odrůd jahod vhodných pro místní oblast. Tam se poprvé setkala se šlechtěním rostlin, které se naučila prakticky i teoreticky samostudiem dostupné literatury. Během první světové války se věnovala šlechtění nových odrůd ovoce a zeleniny s rychlejším dozráváním a vyšším výnosem. V roce 1916 se stala Isabella oficiálně první profesionální šlechtitelkou rostlin v Kanadě. Nicméně stále více než ovoce a zelenina jí přitahovalo šlechtění okrasných rostlin. Mezi prvně šlechtěnou skupinou okrasných rostlin byly lilie. V roce 1919 představila svou odrůdu 'George C. Creelman', jako první hybridní lilii vhodnou pro kanadské klima.

O rok později začala pracovat v Ústřední experimentální farmě v Ottawě. Tam od 20. do 40. let vyšlechtila kromě mnoha odrůd jiných okrasných rostlin i 20 nových odrůd růží, které pojme-

novala jmény kmenů původních kanadských indiánů. Jejím šlechtitelským cílem u růží, podobně jako u ostatních šlechtěných okrasných rostlin, bylo vytvoření odrůd dostatečně odolných pro drsné kanadské klima. Ke křížení často využívala původní botanické růže s vysokou odolností, které křížila jak mezi sebou tak s běžnými odrůdami kulturních růží. Po jejím odchodu do důchodu byl program šlechtění odolných růží v Ústřední experimentální farmě v Ottawě přerušen a obnoven byl až s příchodem Dr. Felicitas Svejda, která stála za vznikem mnohem známějších odolných růží kolekce Explorer.

Květ růže 'Carmenetta' v olomouckém rozáriu

Z odrůd růží Isabelly Preston se jich v dnešní době již mnoho nepěstuje, až na výjimky, jako je odrůda 'Carmenetta', někdy uváděná i pod názvem *Rosa x rubrosa*, kterou můžete naživo vidět v olomouckém rozáriu. Krásný kříženec růže sivé (*Rosa glauca*) a růže svraskalé (*Rosa rugosa*)

Kvetoucí růže 'Carmenetta' v olomouckém rozáriu

s jednoduchými růžovými květy s jemnou vůní, šedozeleným listem a s výhony hustě porostlými ostny.

Jiří Malaska

Ferka ještě žije

Pro upřesnění je potřeba napsat 'Ferka', z čehož odborně zdatný čtenář hned pozná, že jde o odrůdu rostliny. V našem případě o pozoruhodnou miniaturní žlutou slovenskou růži. Dolná Streda je vesnice na jihu Slovenska navazující na město Sered'. Leží asi 18 km jihovýchodně od Trnavy. Pro růžařství na Slovensku má velký význam. Působil zde jako ovocnář, vinař, růžař a propagátor zahrádkářství Michal Sekáč (1924 až 1991). Pěstováním růží se zabýval více než dvacet let, vlastnil 150 odrůd, z toho 50 miniaturních.

Vyšlechtil miniaturní růži 'Ferka', která je vysoká kolem 40 cm, růstu vzpřímeného, plný jasně žlutý květ má průměr asi 4 cm. Zašpičatělé korunní plátky se během kvetení postupně zaoblují. Růže kvetení opakuje. Odrůda vznikla jako mutace růže 'Easter Morning' (1960) známého šlechtitele R. S. Mooreho z USA. Od odrůdy 'Ferka' se americká růže liší bílou barvou, jen poupata jsou u ní nažloutlá. Růže 'Ferka' byla vyšlechtěna roku 1986. Šlechtitel odrůdu pojmenoval po své manželce Františce. Nedožil se již toho, že novinka plně úspěšně prošla tehdejšími náročnými zkouškami. Oficiálně byla odrůda uznaná roku 1994.

Růži jsem poprvé viděl 20. června 2008 v Arboretu Borová hora v oddělení miniaturních růží a v dalších letech opakovaně. Byl zde jediný exemplář, který později uhynul. Ve stejné době se zakládala Národní genofondová kolekce růží v Rajhradě u Brna. Růže 'Ferka' již v první fázi výsadby byla. Místo však zvoleno ovšem vysloveně nevhodně v blízkosti vzrůstných sadových růží. Také zde se růže nedočkala zasloužené pozornosti a vyhnula. Já si pak mohl jen vyčítat, že jsem otálel s tím růží získat, namnožit a náležitě rozšířit.

Léta běžela a najednou jsem v květnu 2022 dostal od přítele růžaře Ing. Vlado Ježoviče zprávu o článku časopisu Záhradkár asi z roku 1987, kde je na fotce 'Ferka', dále o tom, že 2 ks této

'Ferka' v Dolnej Strede

'Easter Morning'

'Ferka' v Dolnej Krupé

šší, že má hledat růži žlutou. V kruhovém záhoně vidíme zimostrázovou obrubu, levandule, růže jako červené floribundy. Uprostřed pak u tyček tři miniaturní růže zapěstované jako stromkové. První je červená, druhá již mrtvá, třetí konečně 'Ferka', ovšem v dosti žalostném stavu.

'Ferka' jako stromek v Dolnej Krupé

Na tomto místě je třeba upozornit, že růže pěstované jako stromkové jsou vždy více zranitelné, než když je stejná odrůda pěstovaná obvyklým způsobem jako keř. Stromkové růže jsou sice blízko oku pozorovatele a vzbuzují zasloužilou pozornost, ovšem u vzácných odrůd je nutno mít větší počet rostlin keřově pěstovaných a pro případ katastrofálního průběhu zimy je i mít na více místech. Úplně nejlepší je, když je možnost zimování též ve studeném skleníku. Bohužel v současnosti 'Ferka' existuje jen jako stromková růže.

růži objevil v zahradním centru Ing. Slovák v Šúroviaciach (vesnice severně od města Se-red) a že ji Ing. Slovák přítel Michala Sekáče vysadil v Dolnej Strede. Obyvatelé této vesnice si práce Michala Sekáče vážili natolik, že po něm pojmenovali park u obecního úřadu, kde též umístili pamětní tabuli. Píše se na ní, že Sekáč vyšlechtil růži 'Ferka'. To se stalo již roku 2001.

Když jsem se sem konečně v létě 2024 dostal, očekával jsem záhon plný žlutých květů, ale byl jsem hodně zklamán. Ano, pamětní deska existuje. Růži ovšem návštěvník nenajde u této tabule, ale na dosti vzdáleném místě. Pravděpodobně si jí nevšimne, protože netu-

K mému dalšímu překvapení jsem se v zimě 2024 dozvěděl, že 'Ferka' je nyní i v Dolnej Krupé severně od Trnavy. Dostala se sem stejně jako do Dolnej Stredy díky růžaři Ing. Josefu Slovákovi, který ji má i v soukromé zahradě v Šúroviaciach. Bohužel i v Dolnej Krupé byla k vidění jako stromek v jediném exempláři. Tedy vše až napodiv stejné jako v Dolnej Strede.

Záhon s odrůdou 'Ferka' uprostřed

Trochu optimismu na závěr. Od Ing. Ježoviče jsem se nyní dozvěděl, že Ing. Slovák slíbil dodání růže v keřové podobě do Arboreta Borová hora i do Dolnej Krupé. Také v Průhonících uděláme vše proto, aby 'Ferka' již z našich zahrad nezmizela.

Pamětní tabule v Dolnej Strede, 'Ferka' v záhonu vlevo nahoře

První růže ve vesmíru

Startující raketoplán Discovery
(foto zdroj American Rose Society)

Dr. Braja Mookherjee s růží 'Overnight Scentsation'
(foto zdroj American Rose Society)

Je 29. října 1998 19 hodin 19 minut a 34 sekund a z Kennedyho vesmírného střediska startuje raketoplán Discovery (mise STS-95). Na jeho palubě je kromě nejstaršího astronauta Johna Glenna i první růže, která se dostane do vesmíru. Růže odrůdy 'Overnight Scentsation' byla vybrána jako ideální adept pro experiment, jehož cílem je zjistit, jak prostředí s nízkou gravitací ovlivňuje vůni růží. Vůni růží tvoří více než 200 různých látek a složení je jednak specifické pro jednotlivé druhy růží, jednak má vliv i prostředí, ve kterém růže roste a kvete. Růže 'Overnight Scentsation' je zástupcem skupiny miniflora, de facto mini růže s velkými květy. Má tedy ideální velikost a navíc, na rozdíl od většiny růží v této skupině, má velmi intenzivně vonící květy. Tuto odrůdu si pro experiment vybral Dr. Braja Mookherjee, výzkumník ze společnosti International Flavors & Fragrances (IFF). Růže byla pěstovaná ve speciální komoře pro astrokulturu, která byla vyvinuta ve Wisconsinském centru pro vesmírnou automatizaci a robotiku. Tato komora poskytuje rostlinám vhodnou teplotu, vlhkost, světlo a živiny během letu do vesmíru. Během mise vykvetla na růži dvě poupata, ze kterých astronaut John Glenn odebral čtyři vzorky aromatických látek pro následnou plyno-

vou chromatografii. Porovnáním výsledků vůně z vesmíru s tou, kterou tato růže produkuje na Zemi, vědci došli k závěru, že růže ve vesmíru produkuje sice méně těkavých látek, ale výrazně jiného složení. Každý ze čtyř vzorků byl trochu jiný a jejím zprůměrováním vědci ve společnosti IFF poté vytvořili úplně novou, doslova mimozemskou, parfémovou složku s označením „Space Rose“. Nová parfémová složka byla posléze začleněna do parfému s názvem „Zen“ od společnosti Shiseido Cosmetics.

Růže 'Overnight Scentsation' (foto zdroj American Rose Society)

Jiří Malaska

Šípky růže Beggerovy

Na první pohled nikterak zajímavá botanická růže Beggerova (*Rosa beggeriana*), pouze občas pěstovaná v botanických zahradách a třeba i v olomouckém rozáriu, dokáže pečlivého pozorovatele překvapit. Pokud se na ní podíváme podrobněji, především na její šípky, které dozrávají již v průběhu července zjistíme, že jsou poněkud zvláštní. Něco jim již na první pohled chybí. Této asijské růži během zrání šípků odpadají kališní cípy i s vrcholem šípku, tzv. diskem. Šípky jsou tak otevřené a vykukují z nich uvnitř ukryté nažky. Růže Beggerova původem z Asie má tuto vlastnost společnou ještě s *Rosa albertii* a severoamerickou růží nahoplodou (*Rosa gymnocarpa*).

Zrající šípky růže Beggerovy v olomouckém rozáriu

Po růži Beggerově tuto vlastnost zdědily i její kříženci a potomci, kterých je známo minimálně patnáct. Asi nejnámější odrůdou je 'Polstjärnan', kterou vyšlechtil ve Finsku Harald Wasastjerna roku 1932. Tento kultivar s poloplými květy je podle šlechtitele křížencem růže Beggerovy a polyanthy 'Orléans Rose' a je považován, dle některých autorů, za nejmrazuodolnější popínovou růži.

Šípky růže Beggerovy

Řez zralým šípkem růže Beggerovy

Jiří Malaska

Poslední rozloučení s Ing. Bohumilem Vojtkem

Často si říkáme, jak ten čas letí - ráno se přehoupne do večera, nadějně jaro je vystřídáno smířlivým podzimem, sotva jsme přečkali horké léto, a náhle je tu zima s prvními mrazíky. Nechce se tomu ani věřit, ale sníh proletuje povětřím, aby tiše spočinul v hnědých brázdách sklizených polí. Posvátný čas, kdy vzpomínáme svých drahých zesnulých, nás přiměje k zamyšlení, jak prchavý a křehký je lidský život. Odešel člověk, jeden z nás... miloval život a nebál se práce, svou ženu Naděнку obklopil růžemi, spolu vchovali dvě děti a těšili se s vnoučaty. Jednou jedinkrát jsem navštívila jejich domov a dodnes mě hřeje to vlídné přijetí, vůně kávy a jablkového závinu, mládím jiskřící tváře v pečlivě vedené rodinné kronice, jemný humor a vzdálená melodie moravských folklorních písní. Bylo to tenkrát nezapomenutelné setkání, přivezla jsem si spoustu milých dárečků, včetně kouzelných bylinek sbíraných na svazích Beskyd. Stále si je šetřím "na horší časy". Na polici mám dodnes vystavenou pohlednici Brušperka, městečka tak malebného, že je nazýván moravským Betlémem. Mnohokrát jsem tam pak byla zvána a ve shonu všedních dnů a babičkovských povinností jsem to stále odkládala. Najednou už je pozdě...

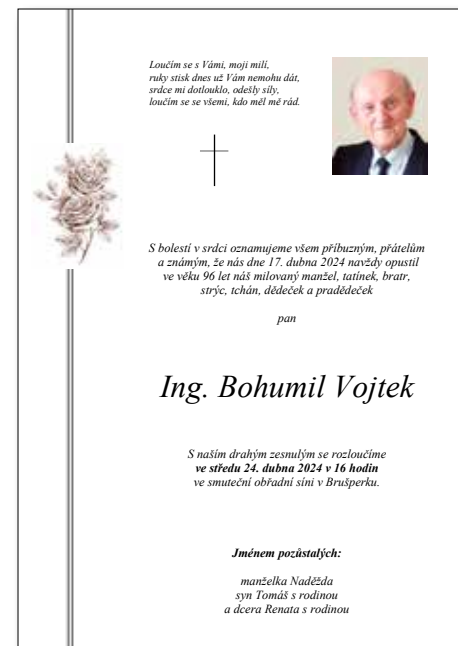
Pan Bohumil Vojtek byl úžasný člověk – charakterní, vzdělaný, kultivovaný, citlivý a lidem i bohu milý.

Měla jsem ho velmi ráda, připomínal mi mého tatínka, byli přátelé "přes růže" a díky vzpomínkám byl součástí naší rodinné historie, díky němu jako by můj tatínek stále "žil". Od 1. ledna 1971 byl aktivním členem Rosa klubu a bylo obdivuhodné, jak dokázal jít s dobou. V čase covidovém se účastnil výročních schůzí vedených online.

Někdy je těžké smazat telefonní číslo, e-mailovou adresu, jméno a příjmení v seznamu členů. Jsou lidé, které nejde prostě jen tak zrušit. A tak až dnes přichází to skutečné loučení s jedním vzácným člověkem z naší velké růžařské rodiny, spolu s vámi...

Čest jeho památce!

Mirka Párová

Růže 'Magdalena'®

foto převzato z: www.ninosanremo.com/prodotto/magdalena/

Vzpomínkové vysazení růží 'Magdalena' na Zahradě léčivých rostlin Farmaceutické fakulty UK

Jsou dny, které jsou naplněny hlubokým smutkem. K takovým dnům patřil a patřit bude i 21. prosinec 2023, kdy došlo k tragické střelbě na Filozofické fakultě UK a o život přišlo 14 studentů a zaměstnanců fakulty. Díky zvláštními řízení osudu a s ním spojeným úsilím řady lidí se tento den propojil i se světem růží, dne 15. listopadu 2024 byly v Zahradě léčivých rostlin Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové vysazeny růže jménem 'Magdalena' na památku studentky téhož jména, která v osudný den svůj život ztratila. Velkou roli v tomto symbolickém aktu hrál i náš Rosa klub. Nejprve tak, že to byla Danièle Geffroy Konštacký, která zachytila informaci od svých frankofonních přátel o francouzské růži 'Magdalena' a prvním pokusu vysadit ji v Čechách, a předala ji s iniciativou dále. Poté Václav Koula, který zahájil jednání s rodinou studentky a děkanem fakulty, a následně pak zajišťoval objednání růží z Francie. Rosa klub tyto růže uhradil a věnoval jak pro jejich vysazení v Zahradě léčivých rostlin, tak také jako dárek rodině, rektorce Karlovy Univerzity, děkance Filozofické fakulty UK a děkanovi Farmaceutické fakulty UK. Mohu jen ujistit, že náš dar byl velmi oceněn jako oficiálně, tak i v osobních rozmlouvách, a že jméno Rosa klubu získalo na známosti i vážnosti. Věřme, že pro blízké těch, kteří odešli, budou růže 'Magdalena' alespoň nepatrnou útěchou a vzpomínkou na ty, které milovali.

Se svolením Farmaceutické fakulty UK přetiskujeme tiskovou zprávu, kterou fakulta vydala v pondělí 18. 11. 2024.

Václav Koula

Tisková zpráva Farmaceutické fakulty UK: Vzpomínkové vysazení růží 'Magdalena' na Zahradě léčivých rostlin Farmaceutické fakulty UK.

V krásném prostředí Zahrady léčivých rostlin Farmaceutické fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy se 15. listopadu 2024 uskutečnila vzpomínková slavnost. Na památku doc. Ivana Tilšera, dlouholetého pedagoga na Farmaceutické fakultě UK, a jeho vnučky Magdaleny Křístkové, která zahynula 21. 12. 2023 během tragických událostí na Filozofické fakultě UK v Praze, byly vysazeny růže Magdalena.

Vzpomínkové akce se zúčastnili rodinní příslušníci a přátelé Magdaleny Křístkové a doc. Ivana Tilšera a pozvaní hosté – rektorka UK prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D., děkanka Filozofické fakulty UK Mgr. Eva Lehečková, Ph.D., členka kolegia rektorky Ing. Lenka Henebergová, zástupce Rosa klubu ČR RNDr. Václav Koula a také představitelé Farmaceutické fakulty UK v čele s děkanem doc. PharmDr. Jaroslavem Rohem, Ph.D.

„U počátku myšlenky na vysazení růže Magdalena nebylo nic jiného než velké přátelství, přátelství dcery pana doc. Tilšera a současně maminky Magdaleny, paní Hany Křístkové, a dcery dlouholetého předěkana naší fakulty doc. Miroslava Poláška, paní Heleny Poláškové-Ménard.

A je to právě přátelství, díky kterému můžeme společně prožívat chvíle radosti a veselí, ale které nám současně pomáhá sdílet a překonávat věci tragické a tišit bolest v našich srdcích. První růže Magdalena, kterou zakoupila ve Francii žijící Helena a zaslala Křístkovým do Čech, bohužel nevydržela transport.

Nicméně toto krásné gesto spustilo řetězec dalších událostí, které vyústily až v myšlenku vysadit růže Magdalena na naší Zahradě léčivých rostlin. Vysazení růží Magdalena na naší zahradě zároveň ukázalo, jak malý a propojený je svět, ve kterém žijeme, a jak provázaná, soudržná a pospolitá je akademická obec, či jak ráda používá paní rektorka, akademická rodina naší univerzity,“ řekl doc. Jaroslav Roh, děkan Farmaceutické fakulty UK.

Vzpomínku na doc. Ivana Tilšera přednesl jeho dlouholetý přítel a kolega prof. Jaroslav Dršata. Doc. MUDr. Ivan Tilšer, CSc. přednášel a vedl semináře na katedře Farmakologie a toxikologie Farmaceutické fakulty UK a věnoval se zde také své výzkumné práci.

Magdalena Křístková, vnučka doc. Tilšera, byla studentkou 1. ročníku Filozofické fakulty UK oboru Jazyky a komunikace neslyšících. 21. prosince 2023 se ve věku 20 let stala jednou z obětí tragických událostí na Filozofické fakultě UK. Vzpomínky spolužáků a učitelů na Magdalenu najdete zde (<https://cuni.cz/UK-13658.html>).

„Bylo mi ctí se zúčastnit vzpomínkového vysazení růží Magdalena společně s rodinou Magdaleny Křístkové a s členkami a členy naší akademické obce. Její památku i památku doc. Tilšera nám budou připomínat krásné květy oranžové barvy. Bude to tak živá upomínka způsobem, který do smutku vnáší potěchu a do temnoty světlo. Moc děkuji všem, kteří stojí za tímto počinem – od první myšlenky po její uskutečnění,“ uvedla prof. Milena Králíková, rektorka Univerzity Karlovy.

Děkanka Filozofické fakulty UK Mgr. Eva Lehečková, Ph.D. řekla: *„V některých fázích vyrovnávání se s tragickými událostmi nám dojdou slova a zbývá jen ticho. Děkuji kolegům z Farmaceutické fakulty naší univerzity, že právě nyní navrhli vysadit růže Magdalena – jako upomínku na Magdalenu Křístkovou a pana docenta Tilšera a zároveň jako příslib budoucí krásy. Přítomnost krásy a souměřitelnosti v těchto chvílích, kdy se otřásl mnoho našich dosavadních jistot, má*

skutečně léčivý účinek. Jsme vděční, že si i toto poznání budeme moci ve vaší Zahradě léčivých rostlin připomínat.“

Ing. Lenka Henebergová, členka kolegia rektorky pro sociální záležitosti, navázala: *„Děkuji za možnost být dnes v Zahradě léčivých rostlin společně s rodinou Magdaleny. Jsem vděčná přátelům, kteří připravili tuto vzpomínkovou akci – díky nim zde budou růst růže nesoucí její jméno. Je mi ctí znát blízké Magdaleny, kteří jsou příkladem lidskosti a laskavosti. Jejich vzpomínky nám připomínají, jak důležité je pečovat o druhé, být laskaví a inspirovat svým přístupem okolí.“*

V Zahradě léčivých rostlin bylo vysazeno pět růží 'Magdalena' – dvě zasadili oba rodiče a po jedné rektorka UK, děkanka Filozofické fakulty a děkan Farmaceutické fakulty. Událost bude také připomínat pamětní deska, zasazená do trávníku vedle růží.

Růže 'Magdalena' je vyšlechtěná růže patřící do skupiny čajohybridů, tedy v moderní terminologii velkokvětých růží. Má krásné plné ušlechtilé květy oranžové barvy se zlatým přelivem na spodní straně okvětních lístků, jemně voní po citrusech a svěžím ovoci. Květy vynikají na temně zelených lesklých listech, růže je velmi zdravá a vzrůstná. V našich podnebních podmínkách bude kvést od června do pozdního podzimu až do příchodu mrazů. Vyslechl ji vynikající francouzský šlechtitel růží Michel Adam v roce 2005, v roce 2007 pak byla uvedena na veřejnost pod jménem 'Magdalena'.

Růže pro vzpomínkovou akci věnovali členové Rosa klubu ČR, společnosti sdružující přátele růží v České republice. Růže byly objednány v růžové školce v Bretani ve Francii.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě této události.

TEXT: ING. JOSEF MAREK, ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH A MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ FARMACEUTICKÉ FAKULTY UK

FOTO: ING. JAN ŠKOP

Více o životě Magdaleny najdete na: <https://cuni.cz/UK-13658.html>

Jan Skácel: Kolik příležitostí má růže

Dnes hosty mám,
mám hosty.

Dnes na návštěvu přišla ke mně růže.

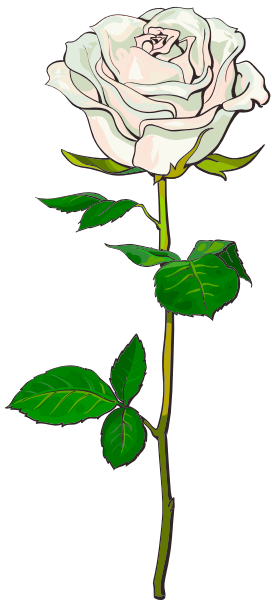
Dej, bože, ať jsem nehledaný, prostý
jak drahý šperk,
jak v bitce nahý nůž,
a v srdci čisto je jak ve skleničce.

Dnes večer přišla ke mně na návštěvu růže.

Za dveřmi uslyšel jsem její dech
a vůně pramínkem,
co teče vzhůru,
stoupala tiše po schodech,
pak přišla sama,
nemusela klepat.
Noc byla bez měsíce,
slepá,
však pro mne bílá růže zářila.

Dnes večer přišla ke mně na návštěvu růže.

O čem jsme mluvili?
O čem mluvit může
růže a chlapík v černém svetru.
O tom, že Alláh z hrstě větru
koníčka stvořil,
a ona říkala:
Ty nad očima máš havrana
a ať ti neulétne,
ty smutný.
A já jsem odpovídal:
Kam?
Haluze všechny utáli,
na zem by mohl slétnout,
a tam jsme zase spolu.

Dnes večer přišla ke mně na návštěvu růže.

Ve dvou jsme seděli
a ona, orosená, čistou vodu pila,
má návštěvnice, skvělá růže bílá,
v skleničce srdce mého.

Jan Skácel

(*7. února 1922, Vnorovy u Strážnice – †7. listopadu 1989, Brno) byl český básník moravské národnosti, prozaik a autor poezie pro děti. Za války byl totálně nasazen, po vystudování filozofie pracoval v médiích, po roce 1969 však nesměl publikovat a přešel k samizdatu a exilové literatuře. Od roku 1981 opět omezeně publikoval, sametové revoluce se však nedožil. V jeho díle se promítal silný vztah k Moravě a témata dotýkající se morálky. Oceňován byl na sklonku života v zahraničí a po smrti také doma.

Nepochybuji o tom, že básně Jana Skácela pohládí po duši každého milovníka růží. Před půlstoletím jeho verše okouzly i mě, a věřte nebo ne, může za to Rosa klub. V mých vzpomínkách se pojí s hradeckými výstavami růží v konírnách Biskupské rezidence. Na jejich organizaci se podílel i můj tatínek a jako motto jedné z těchto krásných výstav vybral závěrečnou sloku básně o bílé růži. Byla jsem jí doslova fascinována a stále jsem si ji recitovala v duchu i nahlas, když nebyl nikdo poblíž. Zůstala mi v srdci, spojená se vzpomínkami na milující rodiče a krásné dětství v zahradě plné růží. Roky plynuly a život se zaplétal, někdy i bolestně, ale i "růže přicházejí po trnech", a tak se vrátím do šťastného života se svými dětmi a vnoučaty. A k těmto šťastným návratům "do minulosti" patří i Rosa klub jako velká přátelská rodina lidí stejného naladění. Proto když se tahle báseň náhodou objevila ve Zpravodaji, já vím, že to náhoda nebyla.

MiPá

Předseda	MUDr. Stanislav Konšťacký, Postranní 665, 503 11 Hradec Králové, konstackys@seznam.cz
Čestný předseda	RNDr. Josef Jiří Thomas, Českomalínská 17, 160 00 Praha 6, josef.thomas@email.cz
Místopředseda	RNDr. Jiří Žlebčík, Dobřešovická 384, 252 43 Průhonice, jiri.zlebcik@seznam.cz
Hospodář	Radmila Trojanová, Pohledná 248, 155 31 Praha 5 - Lipence, pribylskar@post.cz
Evidenční členů	Mgr. Miroslava Párová, Pod Strání 484, 500 06 Hradec Králové, mparova@seznam.cz
Členové výboru	Mgr. Miroslava Dostálová, U Jordánu 258, 503 03 Holohlavý, petr.dostal258@seznam.cz Danièle Geffroy Konšťacký, M.A., Postranní 665, 503 11 Hradec Králové, daniele.geffroy@seznam.cz RNDr. Václav Koula, Na Františku 317, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou, koula@faf.cuni.cz Ing. Dagmar Maixnerová, Kopecká 29, 783 32 Samotičky, dagmarmaixnerova@seznam.cz Mgr. Jitka Ulbrichtová, Kmochova 397, 500 09 Hradec Králové, jitka.ulbricht@seznam.cz Ing. Lucie Vodičková, nám. J. Opletala 23, 272 04 Kladno, lucie.vodickova@icloud.com
Revizní komise	Ing. Ilona Zachová, Lačnovská 377, 150 00 Praha 5 - Zličín, ilu.zachova@seznam.cz Libuše Vopařilová, Příbyslavská 432, 549 01 Nové Město nad Metují, Libuse.Voparilova@seznam.cz Božena Reisová, Poděbradská 117, 198 00 Praha 9 - Hloubětín, reisova@seznam.cz
Vedoucí místních skupin	
Praha:	Radmila Trojanová, adresa viz výše.
Hradec Králové:	Mgr. Miroslava Párová, adresa viz výše
Olomouc:	Ing. Dagmar Maixnerová, adresa viz výše
Odborný poradce	RNDr. Jiří Žlebčík, adresa viz výše

Výše uvedené osoby souhlasí se zveřejněním svých osobních údajů.

Roční členský účelový příspěvek činí 150,- Kč nebo 100,- Kč pro důchodce, a to pro všechny členy. Členové, kteří jsou členy ČZS jen prostřednictvím evidence v SZO Rosa klub ČR, platí **navíc základní členský příspěvek 300,- Kč ročně, a to i v důchodovém věku.** **(POZOR ZMĚNA OD ROKU 2024) Prímý člen Rosa klubu ČR tedy platí 450,- Kč nebo 400,- Kč.** Příspěvky jsou splatné vždy do konce dubna (nebo kdykoliv během roku po podání přihlášky) převodem na **č. účtu: 2301730110/2010 (FIO banka), v.s. = členské číslo.**

Zpravodaj Rosa klubu ČR č. 125

Časopis vydává ROSA KLUB ČR,
Postranní 665, 503 11 Hradec Králové, www.rosaklub.cz.

Zpravodaj je vydáván zejména pro členy Rosa klubu ČR; za vydávání odpovídá MUDr. Stanislav Konšťacký (adresa viz výše); jemu zasílejte příspěvky do Zpravodaje, inzeráty, náměty i dotazy k náplni.

Za obsah článků ručí autoři.

Zpravodaj vychází 2x ročně, na jaře a na podzim, za finančního příspěvní dotace z MZe ČR. Zapsán v evidenci periodického tisku MK ČR s evidenčním číslem MK ČR E 10963.

Rosa klub ČR

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Grafická úprava a sazba: Ing. Lucie Vodičková, Tisk: ALTAIR Grafické studio, s.r.o.

Vyšlo v prosinci 2024.

Foto ke článku Pohled na hybridizáciu ruží, str. 49

'ZÁHRADNÍK JOSEF MIŠÁK'

'ZÁHRADNÍK JOSEF RICHTÁR'

'ZÁHRADNÍK DANIEL KOVALOVSKÝ'

'NO CEILING'

**Příjemné prožití vánočních svátků,
hodně zdraví, štěstí a radosti ze života,
též pěstitelských úspěchů v novém roce 2025
přeje**

Rosa
klub ČR